

Slovenska izdaja

Zakonodaja

Letnik 62

31. januar 2019

Vsebina

II Nezakonodajni akti

UREDBE

- ★ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2019/123 z dne 24. januarja 2019 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje funkcij omrežja za upravljanje zračnega prometa in o razveljavitvi Uredbe Komisije (EU) št. 677/2011 ⁽¹⁾ 1

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP.

II

(Nezakonodajni akti)

UREDBE

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/123

z dne 24. januarja 2019

o določitvi podrobnih pravil za izvajanje funkcij omrežja za upravljanje zračnega prometa in o razveljavitvi Uredbe Komisije (EU) št. 677/2011

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 551/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o organiziranosti in uporabi zračnega prostora na enotnem evropskem nebu (uredba o zračnem prostoru) ⁽¹⁾ ter zlasti člena 6(4) in (7) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Funkcije omrežja bi morale biti službe v skupnem interesu, ki se izvajajo za evropsko omrežje za upravljanje zračnega prometa (EATMN, v nadaljnjem besedilu: omrežje) oziroma v njenem okviru. Prispevati bi morale k trajnostnemu razvoju sistema zračnega prometa z zagotavljanjem zahtevane ravni uspešnosti, interoperabilnosti, združljivosti in usklajevanja dejavnosti, tudi tistih, ki zagotavljajo optimalno uporabo omejenih virov.
- (2) Oblikovanje evropskega omrežja rut, upravljanje zmogljivosti omrežja in pretoka zračnega prometa ter usklajevanje omejenih virov v skladu z Uredbo (ES) št. 551/2004 ne bi smelo posegati v suverenost držav članic nad njihovim zračnim prostorom in v njihove odgovornosti glede javnega reda ter zadev javne varnosti in obrambe, kot je določeno v Uredbi (ES) št. 549/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.
- (3) Omrežje bi moralo vsebovati vse fizične in operativne elemente, ki opredeljujejo uspešnost zrakoplovov, zlasti njihovo točnost in učinkovitost leta, ki se v zračnem prostoru upravlja v okviru regije EUR Mednarodne organizacije civilnega letalstva (ICAO), v kateri so države članice odgovorne za zagotavljanje služb zračnega prometa.
- (4) Evropsko omrežje rut bi moralo biti oblikovano tako, da se izboljša učinkovitost rut z vidika pristopa od izhoda do izhoda v vseh fazah leta, pri čemer se zlasti upoštevajo učinkovitost leta in okoljski vidiki.
- (5) Potrebno je operativno ukrepanje za razvoj učinkovitih struktur zračnega prostora in upravljanje razpoložljivih zmogljivosti, da se zagotovi stalno izboljševanje delovanja omrežja na enotnem evropskem nebu in se prispeva k doseganju vseevropskih ciljev uspešnosti. Navedeno operativno ukrepanje bi moralo omogočati učinkovito uporabo zračnega prostora in uporabnikom zračnega prostora zagotoviti uporabo zaželenih letalskih prog.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 551/2004.

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 549/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o določitvi okvira za oblikovanje enotnega evropskega neba (okvirna uredba) (UL L 96, 31.3.2004, str. 1).

- (6) Funkcija upravljanja pretoka zračnega prometa (ATFM) je sestavni del funkcij omrežja, s ciljem optimizacije razpoložljivih zmogljivosti pri uporabi zračnega prostora. To funkcijo bi bilo zato treba podrobneje opredeliti, ob ustreznem upoštevanju Uredbe Komisije (EU) št. 255/2010 ⁽³⁾.
- (7) Uredba (ES) št. 551/2004 določa sprejetje podrobnih izvedbenih pravil za usklajevanje ter harmonizacijo procesov in postopkov za učinkovitejše upravljanje letalskih frekvenc. Podrobna izvedbena pravila bi morala vsebovati tudi določbe o osrednji funkciji usklajevanja zgodnje identifikacije in reševanja potreb po frekvencah, v podporo oblikovanju in delovanju omrežja.
- (8) Delo Mednarodne organizacije civilnega letalstva (ICAO) pri oblikovanju rut, upravljanju pretoka zračnega prometa, upravljanju frekvenc in kod radarskih odzivnikov bi se moralo uporabljati kot podlaga pri optimizaciji razvoja in delovanja omrežja.
- (9) Države članice bi morale izpolnjevati svoje obveznosti do ICAO glede oblikovanja rut, upravljanja pretoka zračnega prometa, upravljanja frekvenc in kod radarskih odzivnikov ter jih glede omrežja učinkoviteje izvajati. Upravitelj omrežja bi moral na navedenem področju zagotoviti usklajevanje in podporo.
- (10) Izvajanje funkcije upravljanja pretoka zračnega prometa (ATFM) ne bi smelo posegati v Uredbo Sveta (EGS) št. 95/93 ⁽⁴⁾. Letališča, ki so vstopne in izstopne točke omrežja, ključno prispevajo k splošnemu delovanju omrežja. Zato bi se morala ta funkcija povezati z upravljavci letališč, ki delujejo kot koordinatorji na tleh, da se optimizirajo zmogljivosti na tleh. S tem bi se izboljšala splošna zmogljivost omrežja. Nadalje, vzpostaviti bi bilo treba postopke za izboljšanje skladnosti med letališkimi sloti in načrti leta, da se optimizira razpoložljiva zmogljivost omrežja, vključno z letališči.
- (11) Dodelitev radijskega spektra se opravi v okviru Mednarodne telekomunikacijske zveze (ITU). Države članice morajo zvezi ITU sporočiti svoje zahteve v zvezi s civilnim letalstvom in potem optimalno uporabljati frekvenčne pasove, dodeljene splošnemu zračnemu prometu. Odločba Evropskega parlamenta in Sveta 676/2002/ES ⁽⁵⁾ določa politiko in pravni okvir za navedeno področje.
- (12) ICAO je pripravila smernice glede kod radarskih odzivnikov, vključno spraševalnimi kodami Mode S, in glede funkcij radijskih frekvenc. Upravlja tudi sistem registriranja dodelitev frekvenc za splošni zračni promet v evropski regiji ICAO. Trenutno to omogoča Eurocontrol, ki deluje kot upravitelj omrežja.
- (13) Iz dogodkov, povezanih s sestrelitvijo leta MH 17 v zračnem prostoru Ukrajine 17. julija 2014 in terorističnim napadom na bruseljsko letališče 22. marca 2016, izhaja potreba po oblikovanju osrednjega subjekta, ki lahko prispeva k usklajevanju blažilnih ukrepov na lokalni in regionalni ravni ter na ravni omrežja, da se zagotovi pravočasen odziv na prihodnje krizne razmere, ki vplivajo na letalstvo.
- (14) Upravitelj omrežja bi moral delovati kot neodvisen in pristojen organ za izvajanje nalog, potrebnih za učinkovito upravljanje funkcij omrežja iz Uredbe (ES) št. 551/2004 z ustreznimi viri. Vložnik vloge za upravitelja omrežja bi moral predložiti dokaze o sredstvih in virih, ki jih namerava zagotoviti za izpolnjevanje zahtev, ki se naložijo takemu organu. Upravitelja omrežja bi moral zastopati vodja iz organa, ki je imenovan za upravitelja omrežja.
- (15) Priporoča se imenovanje le enega organa za usklajevanje različnih funkcij omrežja v podporo ukrepom, sprejetim na lokalni in podregionalni ravni, da se opredelijo skladni kratko- in dolgoročni operativni in strateški cilji omrežja ter spodbudi njihovo izvajanje v skladu s cilji uspešnosti. Vendar pa bi morali funkcije omrežja zagotavljati operativni deležniki in upravitelj omrežja na ravni držav članic in funkcionalnih blokov zračnega prostora v skladu z obveznostmi iz te uredbe.

⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) št. 255/2010 z dne 25. marca 2010 o določitvi skupnih pravil za upravljanje pretoka zračnega prometa (UL L 80, 26.3.2010, str. 10).

⁽⁴⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 95/93 z dne 18. januarja 1993 o skupnih pravilih dodeljevanja slotov na letališčih Skupnosti (UL L 14, 22.1.1993, str. 1).

⁽⁵⁾ Odločba Evropskega parlamenta in Sveta 676/2002/ES z dne 7. marca 2002 o pravnem okviru za politiko radijskega spektra v Evropski skupnosti (Odločba o radijskem spektru) (UL L 108, 24.4.2002, str. 1).

- (16) Komisija je leta 2017 pregledala upravljanje, finančno ureditev, stroškovno podlago in stroškovno učinkovitost funkcij omrežja. Eden od rezultatov tega pregleda je bila tudi ugotovitev, da bi morala okrepljeno upravljanje in več avtonomije pri upravljanju koristiti upravitelju omrežja.
- (17) Funkcije omrežja bi bilo treba zagotavljati stroškovno učinkovito, pri tem pa se predvsem izogibati kakršnemu koli podvajanju prizadevanj.
- (18) Obveznosti in naloge upravitelja omrežja bi morale biti jasno določene glede izvajanja funkcij omrežja in njegovega delovanja. To bi moralo vključevati vse službe ali dejavnosti, ki jih je treba v korist operativnim deležnikom opraviti centralno, v skladu z delovnimi dogovori in postopki delovanja, dogovorjenimi z navedenimi deležniki.
- (19) Naloge, zaupane upravitelju omrežja, ki se nanašajo na spremljanje infrastrukture in skupnih podpornih služb omrežja, bi se morale izvajati ob popolnem upoštevanju mnenj držav članic in operativnih deležnikov.
- (20) Upravitelj omrežja bi moral sodelovati pri pripravi načrtov in operativnih ukrepov, ki se nanašajo na opravljanje funkcij omrežja na nacionalni in podregionalni ravni, kadar taki načrti in ukrepi vplivajo na delovanje omrežja.
- (21) Načrt delovanja omrežja bi moral vključevati operativne ukrepe in lokalne referenčne vrednosti, ki upoštevajo razvijajoče se razmere v omrežju in katerih cilj je dosegati cilje uspešnosti v vsej Uniji, da se zagotovi ustrezno delovanje omrežja. Nadalje bi moral upravitelj omrežja opredeliti omejitve delovanja in ozka grla ter predlagati ustrezne ukrepe.
- (22) Izvajanje načel dobrega upravljanja je ključno za stalno izboljševanje upravljanja pretoka zračnega prometa v Uniji, predvidevanje rasti zračnega prometa in najboljše uporabe razpoložljivih zmogljivosti, ob zmanjševanju vpliva pretoka zračnega prometa na okolje. Zato je treba oblikovati skupni okvir načrtovanja in izvajanja izboljšav delovanja omrežja. V ta namen bi bilo treba na ravni omrežja oblikovati strateški načrt in načrt delovanja.
- (23) Upravitelj omrežja in operativni deležniki bi morali sodelovati, da se izboljša upravljanje pretoka zračnega prometa in sprejmejo ustrezni popravni ukrepi. Upravitelj omrežja bi moral predvsem biti sposoben uvesti ukrepe upravljanja pretoka zračnega prometa, da se čim bolje uporabijo razpoložljive zmogljivosti in se spodbuja čim boljše zagotavljanje navedenih zmogljivosti v sektorjih kontrole zračnega prometa.
- (24) Funkcije omrežja ne bi smele posegati v člen 13 Uredbe (ES) št. 549/2004, katerega namen je varovanje bistvenih interesov varnostne ali obrambne politike. Funkcije omrežja tudi ne bi smele posegati v izvajanje prilagodljive uporabe zračnega prostora, kot je navedeno v členu 7 Uredbe (ES) št. 551/2004.
- (25) Uskladiti bi bilo treba funkcije omrežja in delovanje, organizirano na ravni funkcionalnih blokov zračnega prostora.
- (26) Učinkovitost vojaških operacij in civilno-vojaško sodelovanje sta največjega pomena za doseganje zahtevanih ciljev. Ta uredba ne bi smela pokrivati odločitev o vsebini, obsegu ali izvajanju vojaških operacij in usposabljanja v okviru operativne ureditve zračnega prometa. V interesu varnosti in vzajemne učinkovitosti pa je treba vključiti vmesnike med navedenimi operacijami in operacijami, ki jih zajema ta uredba.
- (27) Zagotoviti je treba pravočasno in učinkovito izvajanje funkcij omrežja ter zagotoviti podporo upravitelju omrežja pri izvajanju njegovih nalog, in sicer z vzpostavitvijo učinkovitega okvira za posvetovanje z operativnimi deležniki ter s sklenitvijo podrobnih delovnih dogovorov in postopkov delovanja.
- (28) Učinkovita posvetovanja med deležniki bi morala potekati na nacionalni ravni, na ravni funkcionalnih blokov zračnega prostora in na ravni omrežja.
- (29) Vzpostaviti bi bilo treba odbor za upravljanje omrežja, da se zagotovi ustrezno upravljanje v zvezi z izvajanjem funkcij omrežja.

- (30) Odbor za upravljanje omrežja bi moral imeti omejeno število članov z operativnimi in vodstvenimi obveznostmi ter širokim znanjem in veliko izkušnjami na področju upravljanja zračnega prometa, da se zagotovi učinkovito odločanje. Navedeni člani bi morali zagotoviti uravnoteženo zastopanje interesov vseh deležnikov. Izvajalcem navigacijskih služb zračnega prometa pridruženih držav, ki prek svojih predstavnikov prispevajo k delu upravitelja omrežja, bi bilo prav tako treba omogočiti sodelovanje v odboru za upravljanje omrežja.
- (31) Odboru za upravljanje omrežja bi morala pri odločanju biti v oporo delovna skupina za operacije, ki bi jo sestavljali operativni vodje, da se zagotovijo ustrezni operativni vpogled in nasveti.
- (32) Vzpostaviti bi bilo treba mrežo državnih kontaktnih točk, da se zagotovi učinkovitost obvladovanja kriznih razmer na ravni omrežja in Evropska koordinacijska celica za krizne razmere v letalstvu podpre pri izvajanju njenih nalog. Kontaktno točko bi morale spodbujati vključevanje nacionalnih organov in v primeru krize zagotoviti tesno sodelovanje z ustreznimi strukturami na ravni držav članic.
- (33) Glede na suverenost držav članic nad njihovim zračnim prostorom in njihove zahteve v zvezi z javnim redom ter zadevami javne varnosti in obrambe, pa tudi glede na njihove odgovornosti v zvezi s funkcijami omrežja, bi bilo treba države članice obvestiti o vseh ukrepih, ki pomembno vplivajo na delovanje omrežja, in se o tem z njimi posvetovati. Komisija bi morala čim boljše izkoristiti sedanja srečanja odbora, da se upoštevajo tudi njegova mnenja.
- (34) Proračun upravitelja omrežja bi moral upravitelju omrežja omogočiti izpolnjevanje posebnih ciljev, določenih v načrtu izvedbe, in izvajanje njegovega delovnega programa. Če organ, imenovan za upravitelja omrežja, opravlja tudi kakšno drugo dejavnost, bi moral biti proračun ločen od preostalega proračuna. Odbor za upravljanje omrežja bi moral potrditi skladnost proračuna upravitelja omrežja z njegovim letnim delovnim programom.
- (35) Komisija bi morala zagotoviti ustrezen nadzor nad upraviteljem omrežja. Pri tem bi bilo treba upoštevati vlogo Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu kot pristojnega organa pri potrjevanju upravitelja omrežja in njegovem nadzoru.
- (36) Tretje države, ki imajo z Unijo sklenjen dogovor, bi morale biti vključene v vzpostavitev in izvajanje funkcij omrežja, da se okrepi vseevropska razsežnost enotnega evropskega neba.
- (37) Ta uredba ustrezno upošteva izkušnje, pridobljene pri izvajanju funkcij omrežja od leta 2011, in opredeljuje revidirana skupna pravila za izvajanje funkcij omrežja. Uredbo Komisije (EU) št. 677/2011⁽⁶⁾ bi bilo zato treba razveljaviti.
- (38) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Odbora za enotno evropsko nebo –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I
SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta uredba določa podrobna pravila za izvajanje funkcij omrežja za upravljanje zračnega prometa (v nadaljnjem besedilu: funkcije omrežja) v skladu s členom 6 Uredbe (ES) št. 551/2004. Določa tudi pravila o obvladovanju kriznih razmer v omrežju.
2. Funkcije omrežja, ki jih zajema ta uredba, so:
 - (a) oblikovanje evropskega omrežja rut (ERND);

⁽⁶⁾ Uredba Komisije (EU) št. 677/2011 z dne 7. julija 2011 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje funkcij omrežja za upravljanje zračnega prometa (ATM) in spremembi Uredbe (EU) št. 691/2010 (UL L 185, 15.7.2011, str. 1).

(b) upravljanje pretoka zračnega prometa (ATFM), kot je navedeno v členu 6(7) Uredbe (ES) št. 551/2004 in v Uredbi Komisije (EU) št. 255/2010;

(c) glede usklajevanja omejenih virov:

(i) radijske frekvence znotraj letalskih frekvenčnih pasov, ki jih uporablja splošni zračni promet;

(ii) kode radarskih odzivnikov.

3. Za namen izvajanja funkcij omrežja se ta uredba uporablja za države članice, upravitelja omrežja, Agencijo Evropske unije za varnost v letalstvu (v nadaljnjem besedilu: agencija), uporabnike zračnega prostora, izvajalce navigacijskih služb zračnega prometa, upravljavce letališč in koordinatorje letaliških slotov na lokalni ali nacionalni ravni ali na ravni funkcionalnih blokov zračnega prostora.

4. Ta uredba se uporablja za zračni prostor v regiji EUR ICAO, kjer so države članice odgovorne za zagotavljanje služb zračnega prometa v smislu člena 2(11) Uredbe (ES) št. 549/2004. Ta uredba se lahko uporablja tudi za zračni prostor v regijah EUR, NAT, AFI in MID ICAO, kjer so za zagotavljanje služb zračnega prometa odgovorne tretje države, kot so navedene v členu 24(1).

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo opredelitve pojmov iz člena 2 Uredbe (ES) št. 549/2004, člena 2 Uredbe Komisije (EU) št. 255/2010 in člena 2 Uredbe Komisije (ES) št. 2150/2005 ⁽⁷⁾.

Uporabljajo se tudi naslednje opredelitve:

- (1) „omejeni viri“ pomenijo dobavo sredstev, ki se uporabljajo za upravljanje zračnega prometa, da ta učinkovito deluje, in katerih razpoložljivost je omejena ter ki jih centralno usklajuje upravitelj omrežja, da se zagotovi delovanje evropskega omrežja za upravljanje zračnega prometa (omrežja);
- (2) „letalski frekvenčni pas“ pomeni določen frekvenčni pas, v okviru katerega so za namen splošnega zračnega prometa dodeljene frekvence in ki je vnesen v preglednico dodeljenih frekvenc Pravilnika o radijskih komunikacijah Mednarodne telekomunikacijske zveze;
- (3) „upravljavec letališča“ pomeni organ, ki ima ob drugih dejavnostih ali drugače v skladu z nacionalnimi zakoni ali predpisi nalogo vodenja in upravljanja letaliških zmogljivosti ter koordiniranja in nadzora dejavnosti raznih operaterjev, prisotnih na zadevnem letališču ali v sistemu letališč;
- (4) „koordinator letaliških slotov“ pomeni usposobljeno fizično ali pravno osebo, imenovano v skladu s členom 4(1) Uredbe (EGS) št. 95/93;
- (5) „operativni deležniki“ pomenijo civilne in vojaške uporabnike zračnega prostora, civilne in vojaške izvajalce navigacijskih služb zračnega prometa ter upravljavce letališč, ki delujejo v zračnem prostoru iz člena 1(4);
- (6) „upravitelj omrežja“ pomeni organ, ki so mu zaupane naloge, potrebne za izvedbo funkcij iz člena 6 Uredbe (ES) št. 551/2004;
- (7) „pridružene države“ pomenijo tretje države, ki so članice Evropske organizacije za varnost zračne plovbe (v nadaljnjem besedilu: Eurocontrol), razen tistih, ki sodelujejo pri delu upravitelja omrežja v skladu s členom 24(1);
- (8) „načrt izvedbe“ pomeni regulativni okvir za izboljšanje delovanja navigacijskih služb zračnega prometa in funkcij omrežja v okviru enotnega evropskega neba, kot je navedeno v členu 11 Uredbe (ES) št. 549/2004;

⁽⁷⁾ Uredba Komisije (ES) št. 2150/2005 z dne 23. decembra 2005 o določitvi skupnih pravil za prilagodljivo uporabo zračnega prostora (UL L 342, 24.12.2005, str. 20).

- (9) „sodelovalno odločanje“ pomeni postopek, v katerem se odločitve sprejemajo na podlagi medsebojnega delovanja in posvetovanja z državnimi članicami, operativnimi deležniki in drugimi akterji, kot je ustrezno, v skladu s členi 15 do 17;
- (10) „organ za oceno uspešnosti“ pomeni neodvisno skupino strokovnjakov za delovanje navigacijskih služb zračnega prometa in funkcij omrežja v okviru enotnega evropskega neba, ki je bila ustanovljena z Izvedbenim sklepom Komisije (EU) 2016/2296⁽⁸⁾;
- (11) „odbor za upravljanje omrežja“ pomeni odbor, ustanovljen s to uredbo, ki spremlja in usmerja izvajanje funkcij omrežja, vključno z izvajanjem nalog upravitelja omrežja, v skladu s členom 18;
- (12) „operativno ukrepanje“ pomeni ukrepanje na lokalni ali nacionalni ravni, ravni funkcionalnega bloka zračnega prostora ali na ravni omrežja, kot je opredeljeno v načrtu delovanja omrežja, na podlagi sodelovalnega odločanja med operativnimi deležniki in upraviteljem omrežja;
- (13) „krizne razmere v omrežju“ pomenijo stanje nezmožnosti zagotavljanja navigacijskih služb zračnega prometa na zahtevani ravni zaradi nenavadne ali nepredvidene okoliščine, ki povzroči velik upad zmogljivosti omrežja ali veliko neravnovesje med zmogljivostjo omrežja in povpraševanjem ali velik izpad v pretoku informacij v enem ali več delih omrežja;
- (14) „civilno-vojaško sodelovanje“ pomeni medsebojno delovanje med civilnimi in vojaškimi organi ter elementi upravljanja zračnega prometa, kot je navedeno v členu 3(1), ki je potrebno za zagotovitev varne, učinkovite in usklajene uporabe zračnega prostora;
- (15) „pogojna ruta (CDR)“ pomeni ruto službe zračnega prometa, ki je na voljo samo za načrtovanje letov in uporabo pod določenimi pogoji;
- (16) „evropski predstavniški organi“ pomenijo vsako pravno osebo ali subjekt, ki zastopa interese ene ali več kategorij operativnih deležnikov na evropski ravni;
- (17) „državna kontaktna točka“ v smislu obvladovanja kriznih razmer pomeni osebe v državah članicah, ki se povezujejo z ustreznimi nacionalnimi strukturami in organizacijami za obvladovanje kriznih razmer ter z Evropsko koordinacijsko celico za krizne razmere v letalstvu;
- (18) „učinek na omrežje“ v smislu funkcije radijske frekvence iz Priloge III pomeni stanje, v katerem dodelitev radijske frekvence oslabi, ovira ali prekine delovanje ene ali več dodeljenih radijskih frekvenc v omrežju ali moti optimalno uporabo letalskih frekvenčnih pasov na področju uporabe te uredbe;
- (19) „projektiranje zračnega prostora“ pomeni postopek, ki zagotavlja razvoj in izvajanje naprednih navigacijskih zmogljivosti in tehnik, izboljšanih omrežij rut in s tem povezane sektorske porazdelitve, optimiziranih struktur zračnega prostora in postopkov upravljanja zračnega prometa, ki krepijo zmogljivosti;
- (20) „uporaba zračnega prostora“ pomeni način operativne uporabe zračnega prostora;
- (21) „zračni prostor prostih rut“ pomeni poseben zračni prostor, v katerem lahko uporabniki zračnega prostora prosto načrtujejo svoje rute med vstopno in izstopno točko, ne glede na omrežje rut službe zračnega prometa;
- (22) „sektor kontrole zračnega prometa (sektor ATC)“ pomeni opredeljen obseg zračnega prostora, za katerega je v okviru kontrole zračnega prometa v posameznem trenutku odgovorna skupina kontrolorjev;
- (23) „ruta na zahtevo uporabnikov“ pomeni ruto, ki jo v fazi projektiranja zračnega prostora razglasijo operaterji zrakoplovov za zadovoljevanje svojih potreb;
- (24) „konfiguracija sektorja“ pomeni načrt, ki združuje sektorje zračnega prostora, da se zagotovita čim boljše izpolnjevanje operativnih zahtev in optimizacija razpoložljivosti zračnega prostora;

⁽⁸⁾ Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2016/2296 z dne 16. decembra 2016 o ustanovitvi neodvisne skupine strokovnjakov, imenovane za organ za oceno uspešnosti enotnega evropskega neba (UL L 344, 17.12.2016, str. 92).

- (25) „ruta službe zračnega prometa (ruta ATS)“ pomeni določen del strukture zračnega prostora, oblikovan za usmerjanje pretoka prometa, kot je potrebno za zagotavljanje služb zračnega prometa;
- (26) „dodelitev frekvence“ pomeni dovoljenje, ki ga izda država članica za uporabo radijske frekvence ali kanala radijske frekvence pod določenimi pogoji.

Člen 3

Sestavni deli omrežja

1. V tej uredbi omrežje vključuje letališča, strukture zračnega prostora in vmesnike, ki jih povezujejo, ter infrastrukturo in operativne zmogljivosti EATMN, ki skupaj služijo civilnim in vojaškim uporabnikom zračnega prostora.
2. Operativni deležniki in upravitelj omrežja v okviru omejitev svojih odgovornosti načrtujejo, oblikujejo, upravljajo in spremljajo sestavne dele omrežja, navedene v odstavku 1, v skladu s strateškim načrtom omrežja in načrtom delovanja omrežja, navedenima v členih 8 in 9, da se izboljšajo učinkovitost omrežja, interoperabilnost in povezljivost ter da se dosežejo lokalni cilji uspešnosti in tisti, opredeljeni na ravni Unije, kot so navedeni v načrtu izvedbe.

POGLAVJE II

ORGANIZACIJA IN UPRAVLJANJE FUNKCIJ OMREŽJA

Člen 4

Imenovanje upravitelja omrežja in njegove obveznosti po imenovanju

1. Imenovanje upravitelja omrežja se opravi s sklepom Komisije, ki se sprejme v skladu s členom 5(2) Uredbe (ES) št. 549/2004. Navedeni sklep vsebuje pogoje imenovanja, vključno s financiranjem upravitelja omrežja.
2. Upravitelj omrežja se imenuje vsaj za dve referenčni obdobji načrta izvedbe, kot je določeno v členu 8 Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 390/2013 ⁽⁹⁾.
3. Organ je imenovan za upravitelja omrežja, če izpolnjuje naslednje pogoje:
 - (a) dokazal je svojo usposobljenost in zmožnost izvajati naloge iz člena 7;
 - (b) opisal je glavne cilje, ki jih namerava doseči v obdobju imenovanja, ter tudi način zagotavljanja dobre kakovosti svojih služb za operativne deležnike;
 - (c) opisal je pristop in sredstva, ki jih namerava uporabiti, ter kako namerava izpolnjevati naloge upravitelja omrežja;
 - (d) če opravlja tudi druge dejavnosti, poleg tistih, ki se nanašajo na izvajanje funkcij omrežja, je dokazal, da se bodo navedene druge dejavnosti izvajale neodvisno od nalog upravitelja omrežja iz člena 7.
4. Ko je upravitelj omrežja imenovan:
 - (a) ga certificira agencija v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2017/373 ⁽¹⁰⁾;
 - (b) vzdržuje operativne in strokovne izkušnje in znanje, potrebno za opravljanje nalog iz člena 7, na neodvisen, nepristranski in stroškovno učinkovit način;

⁽⁹⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 390/2013 z dne 3. maja 2013 o določitvi načrta izvedbe za navigacijske službe zračnega prometa in funkcije omrežja (UL L 128, 9.5.2013, str. 1).

⁽¹⁰⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2017/373 z dne 1. marca 2017 o skupnih zahtevah za izvajalce storitev upravljanja zračnega prometa/izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa in drugih funkcij omrežja za upravljanje zračnega prometa ter njihov nadzor, razveljavitvi Uredbe (ES) št. 482/2008, izvedbenih uredb (EU) št. 1034/2011, (EU) št. 1035/2011 in (EU) 2016/1377 ter spremembi Uredbe (EU) št. 677/2011 (UL L 62, 8.3.2017, str. 1).

- (c) ravna v skladu z določbami o upravljanju in posvetovanju iz poglavij III in V;
 - (d) se izogiba navzkrižju interesov;
 - (e) zagotavlja skladnost z ustrežno zakonodajo Unije pri opravljanju nalog;
 - (f) varno ravna z občutljivimi podatki;
 - (g) zastopa ga vodja, odgovoren za izvajanje nalog upravitelja omrežja in za upravljanje kadrovskih in finančnih virov upravitelja omrežja.
5. Komisija redno spremlja delo upravitelja omrežja ter vrednoti njegovo izpolnjevanje pogojev iz odstavkov 3 in 4 tega člena ter opravljanje nalog iz člena 7.

Člen 5

Vrednotenje

Komisija najpozneje po koncu vsakega referenčnega obdobja načrta izvedbe ovrednoti, ali se funkcije omrežja učinkovito izvajajo in ali upravitelj omrežja naloge opravlja učinkovito, v skladu s členom 4(4).

Člen 6

Pogoji umika

1. Komisija lahko umakne imenovanje upravitelja omrežja na podlagi naslednjih pogojev:
 - (a) neizpolnjevanje zahtev iz člena 4 in iz sklepa Komisije o imenovanju upravitelja omrežja;
 - (b) znatno in stalno neizpolnjevanje ciljev uspešnosti.
2. Upravitelj omrežja v primeru umika imenovanja sprejme in izvede ustrezne ukrepe za zagotavljanje neprekinjenega delovanja služb pri izvajanju funkcij omrežja, dokler ni za upravitelja omrežja imenovan drug organ.

Člen 7

Naloge upravitelja omrežja

1. Upravitelj omrežja podpira izvajanje funkcij omrežja, zato v ta namen:
 - (a) vzpostavi in vzdržuje strateški načrt omrežja iz člena 8 v skladu z načrtom izvedbe in osrednjim načrtom upravljanja zračnega prometa, pri čemer upošteva ustrezni evropski načrt ICAO za navigacijske službe zračnega prometa in s tem povezane dokumente;
 - (b) vzpostavi načrt delovanja omrežja iz člena 9 za izvajanje strateškega načrta omrežja, ki pokriva koledarska leta referenčnega obdobja ter letna, sezonska, tedenska in dnevna obdobja;
 - (c) razvije, organizira in zagotavlja celovito funkcijo oblikovanja evropskega omrežja rut, kot je navedeno v Prilogi I;
 - (d) usklajuje pretok zračnega prometa in upravljanje zmogljivosti ter prek osrednje enote upravljanja pretoka zračnega prometa usklajuje in izvaja ustrezne ukrepe, kot je navedeno v Prilogi II;
 - (e) zagotavlja osrednjo funkcijo za usklajevanje radijskih frekvenc, kot se zahteva na podlagi točk (a) in (b) člena 6(4) Uredbe (ES) št. 551/2004 ter kot je navedeno v Prilogi III, vključno z osrednjo evidenco vseh podatkov o dodelitvi radijskih frekvenc;
 - (f) usklajuje postopke dodelitve kod radarskih odzivnikov, kot je navedeno v Prilogi IV;

- (g) organizira upravljanje in delovanje funkcij omrežja;
- (h) usklajuje in podpira obvladovanje kriznih razmer v omrežju v skladu s členoma 19 in 21 ter po posvetovanju s Komisijo pozove Evropsko koordinacijsko celico za krizne razmere v letalstvu (EACCC);
- (i) zagotavlja usklajevanje, povezano s funkcijami omrežja, z regijami ICAO (razen regije EUR ICAO) in državami, ki ne sodelujejo pri delu upravitelja omrežja;
- (j) vzpostavi, vzdržuje in izvaja večletni delovni program upravitelja omrežja ter s tem povezani proračun;
- (k) razvija in izvaja opozorilni ali alarmni sistem, s katerim lahko Komisiji zagotovi podatke na podlagi analiz načrtov leta, da lahko ta preverja upoštevanje operativnih prepovedi, izrečenih letalskim prevoznikom na podlagi Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 2111/2005⁽¹¹⁾, ali skladnost z drugimi varnostnimi ukrepi oziroma z obojim;
- (l) zagotavlja podporo, ki jo zahteva ICAO, glede nalog, povezanih z izvajanjem funkcij omrežja v regiji EUR ICAO, na podlagi sklenjenega dogovora o sodelovanju z ICAO.

2. Upravitelj omrežja prispeva tudi k stalnim izboljšavam delovanja omrežja v okviru enotnega evropskega neba in k splošnemu delovanju omrežja, zlasti glede izvajanja načrta izvedbe. Upravitelj omrežja zlasti:

- (a) zagotovi, da strateški načrt omrežja in načrt delovanja omrežja prispevata k doseganju ciljev na ravni Unije in s tem povezanih lokalnih ciljev uspešnosti, ter spremlja izvajanje načrtov;
- (b) pripravi načrt izvedbe omrežja v skladu z načrtom izvedbe in ga po potrditvi Komisije tudi izvede;
- (c) spodbudi, podpira in usklajuje sodelovanje med operativnimi deležniki glede razvoja in izvajanja operativnih ukrepov, da se zagotovi učinkovita uporaba razpoložljivega zračnega prostora in zmogljivosti ter zmanjšajo zamude v omrežju;
- (d) v načrtu delovanja omrežja opredeli vse pobude v podporo razvoju čezmejnega usklajevanja ter zagotavljanju čezmejnega upravljanja zračnega prometa in navigacijskih služb zračnega prometa, pri čemer poudari tiste, od katerih je uresničitev načrta izvedbe omrežja še posebno odvisna;
- (e) v sodelovanju z operativnimi deležniki na ravni omrežja opredeli operativna varnostna tveganja in ovrednoti s tem povezana varnostna tveganja v omrežju ter o tem poroča agenciji;
- (f) operativnim deležnikom, zadevnim organom držav članic in Komisiji zagotavlja informacije o napovedih glede prometa ter operativne analize uspešnosti v okviru izvajanja načrta izvedbe;
- (g) podpira operativne deležnike pri pripravi in izvajanju prehodnih načrtov glede uvedbe večjih izboljšav zračnega prostora ali sistema upravljanja zračnega prometa;
- (h) razvija postopke pripisovanja zamud pri upravljanju pretoka zračnega prometa na podlagi sodelovalnega odločanja ter organizira postopek naknadnega prilagajanja, ki vključuje izvajalce navigacijskih služb zračnega prometa, letališča in nacionalne nadzorne organe, da se obravnavajo vprašanja, ki se nanašajo na merjenje, razvrščanje in pripisovanje zamud pri upravljanju pretoka zračnega prometa;
- (i) podpira operativne deležnike pri izvajanju prilagodljive uporabe zračnega prostora v skladu z Uredbo (ES) št. 2150/2005.

3. Upravitelj omrežja za izpolnjevanje nalog iz odstavkov 1 in 2:

- (a) zagotovi razpoložljivost orodij, postopkov in skladnih podatkov v podporo sodelovalnemu odločanju na ravni omrežja ter izmenjavo takih podatkov. Taki podatki zlasti vključujejo obdelavo načrtov leta, evropske sisteme za vodenje podatkov in letalske informacije, pomembne za izvajanje funkcij omrežja, poleg tega pa tudi elektronski integrirani obveščevalni portal z dostopom do zainteresiranih deležnikov v skladu s členom 3a Uredbe (ES) št. 551/2004;

⁽¹¹⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 2111/2005 z dne 14. decembra 2005 o vzpostavitvi seznama Skupnosti o letalskih prevoznikih, za katere velja prepoved opravljanja letov v Skupnosti, in informiranju potnikov v zračnem prometu o identiteti letalskega prevoznika, ki opravlja let, ter razveljavitvi člena 9 Direktive 2004/36/ES (UL L 344, 27.12.2005, str. 15).

- (b) zagotovi skupen in usklajen pristop k vsem dejavnostim načrtovanja in operativnim dejavnostim v okviru omrežja, vključno s spremljanjem in izboljševanjem splošnega delovanja omrežja, da se izboljšajo njegova učinkovitost, interoperabilnost in povezljivost;
- (c) prispeva k spremembam dokumentov ICAO, ki se nanašajo na funkcije omrežja, na podlagi postopkov Unije;
- (d) podpira operativne deležnike pri izvajanju njihovih obveznosti v zvezi z uvedbo sistemov in postopkov upravljanja zračnega prometa ali navigacijskih služb zračnega prometa (ATM/ANS) v skladu z osrednjim načrtom ATM, zlasti glede skupnih projektov, vzpostavljenih v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 409/2013 ⁽¹²⁾;
- (e) pomaga Komisiji in upravitelju uvedbe, kot je navedeno v členu 9 Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 409/2013, pri pripravi, sprejetju in izvajanju skupnih projektov v skladu s členom 5 navedene uredbe;
- (f) sklene dogovore o sodelovanju z upraviteljem uvedbe v skladu s točko (a) člena 9(7) in členom 12(2) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 409/2013;
- (g) spremlja delovanje infrastrukture, pomembne za izvajanje funkcij omrežja, tj.:
- (i) pokritost zemeljskih navigacijskih sistemov v podporo izvajanju in delovanju aplikacij za navigacijo;
 - (ii) pokritost vesoljskih navigacijskih sistemov v podporo izvajanju in delovanju aplikacij za navigacijo, na podlagi informacij, ki jih zagotovijo:
 - (a) referenčni center Galileo (GRC) za ključno konstelacijo globalnih satelitskih navigacijskih sistemov (GNSS);
 - (b) ponudnik storitev evropske geostacionarne navigacijske službe (EGNOS) za sistem EGNOS;
 - (iii) nadzorni spraševalniki in avionika;
 - (iv) komunikacije podatkovnih zvez;
 - (v) sistem za izogibanje trčenjem v zraku (ACAS);
 - (vi) merjenje višine v zraku;
- (h) razvija, organizira in zagotavlja skupne podporne službe v omrežju, ki se nanašajo na funkcije omrežja, ki jih zahtevajo operativni deležniki ter ki se izvajajo centralno za doseganje uspešnega delovanja omrežja in stroškovno učinkovitost, tj.:
- (i) center za sporočanje v zvezi z upravljanjem zračnega prometa;
 - (ii) služba vodenja omrežnih naslovov;
- (i) podpira subjekte, ki jim je zaupana naloga preiskovanja nesreč in incidentov v civilnem letalstvu ali naloga analiziranja dogodkov, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 996/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹³⁾, če zahtevajo tako pomoč;

⁽¹²⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 409/2013 z dne 3. maja 2013 o opredelitvi skupnih projektov, vzpostavitvi mehanizma upravljanja in določitvi spodbud za podporo izvajanju osrednjega načrta za upravljanje zračnega prometa v Evropi (UL L 123, 4.5.2013, str. 1).

⁽¹³⁾ Uredba (EU) št. 996/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o preiskavah in preprečevanju nesreč in incidentov v civilnem letalstvu ter razveljavitvi Direktive 94/56/ES (UL L 295, 12.11.2010, str. 35).

- (j) izmenjuje operativne podatke z operativnimi deležniki v skladu s členom 13 Uredbe (ES) št. 550/2004;
 - (k) zbira, združuje in analizira vse podatke, navedene v prilogah I do VI, ter jih zagotavlja Komisiji, agenciji in organu za oceno uspešnosti, če tako zahtevajo.
4. Upravitelj omrežja se odzove na sprotne zahteve Komisije, držav članic ali agencije za informacije, nasvet, analizo ali izvedbo drugih podobnih pomožnih nalog, povezanih z različnimi funkcijami.

Člen 8

Strateški načrt omrežja

1. Upravitelj omrežja vzpostavi in posodablja strateški načrt omrežja, v skladu z osrednjim načrtom ATM in na podlagi sodelovalnega odločanja. Strateški načrt omrežja usmerja dolgoročni razvoj omrežja in je v skladu z referenčnimi obdobji načrta izvedbe ter pokriva obdobje imenovanja upravitelja omrežja.
2. Strateški načrt omrežja se pripravi na podlagi predloge iz Priloge V. Podpre ga odbor za upravljanje omrežja, nato pa ga po posvetovanju z državami članicami potrdi še Komisija.
3. Cilj strateškega načrta omrežja je izpolniti cilje uspešnosti glede funkcij omrežja, navedenih v načrtu izvedbe.
4. Strateški načrt omrežja se posodobi vsaj 12 mesecev pred začetkom vsakega referenčnega obdobja.

Člen 9

Načrt delovanja omrežja

1. Upravitelj omrežja v sodelovanju z operativnimi deležniki in na podlagi sodelovalnega odločanja pripravi podroben načrt delovanja omrežja za izvajanje strateškega načrta omrežja na operativni ravni v kratko- in srednjeročnih obdobjih.
2. Načrt delovanja omrežja pokriva koledarska leta referenčnega obdobja in letnih obdobj, vključno z operativnimi ukrepi, ki jih ta vsebujejo.
3. Načrt delovanja omrežja vsebuje informacije iz Priloge VI. Odbor za upravljanje omrežja potrdi načrt delovanja omrežja
4. Načrt delovanja omrežja zlasti vključuje:
 - (a) zahteve glede operativne uspešnosti omrežja in lokalne referenčne vrednosti zamud pri upravljanju pretoka zračnega prometa, da se prispeva k doseganju ciljev uspešnosti v vsej Uniji;
 - (b) operativne ukrepe, ki prispevajo k doseganju ciljev uspešnosti v vsej Uniji in lokalnih ciljev uspešnosti v načrtu izvedbe, ki pokriva koledarska leta referenčnega obdobja ter letnih, sezonskih, tedenskih in dnevniških obdobj, ob upoštevanju najnovejših napovedi glede prometa in njegovega razvoja.
5. Načrt delovanja omrežja vključuje operativne ukrepe v zvezi z vsemi funkcijami omrežja in vojaške zahteve, če jih države članice predložijo. Navedeni operativni ukrepi se opredelijo na podlagi sodelovalnega odločanja, njihovo vzajemno doslednost pa ovrednoti upravitelj omrežja.
6. Če upravitelj omrežja opazi operativne ovire in ozka grla, ki preprečujejo doseganje ciljev uspešnosti v vsej Uniji in lokalnih ciljev uspešnosti, predlaga dodatne operativne ukrepe. Taki ukrepi se opredelijo na podlagi sodelovalnega odločanja.
7. Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa in upravljavci letališč zagotovijo uskladitev svojih načrtov z načrtom delovanja omrežja ter izvajajo operativne ukrepe iz točke (b) odstavka 4.
8. Upravitelj omrežja po potrebi in vsaj vsakih šest mesecev posodablja načrt delovanja omrežja.

*Člen 10***Popravni ukrepi**

1. Če ravni uspešnosti, dogovorjene na podlagi sodelovalnega odločanja, niso dosežene, ali če operativni ukrepi iz odstavka 4(b) člena 9 niso bili izvedeni, upravitelj omrežja kot del izvajanja svojih nalog in brez poseganja v odgovornosti držav članic predlaga, naj operativni deležniki sprejmejo popravne ukrepe. Pri tem se najprej posvetuje z operativnimi deležniki, na katere taki ukrepi vplivajo, nato predlog popravnih ukrepov predloži delovni skupini za operacije iz člena 18 (2) v razpravo, nazadnje pa pridobi še potrditev predloga popravnih ukrepov od odbora za upravljanje omrežja. Operativni deležniki, na katere navedeni ukrepi vplivajo, izvedejo ukrepe ali obvestijo odbor za upravljanje omrežja o razlogih za njihovo neizvajanje.
2. Upravitelj omrežja obvesti države članice in nacionalni nadzorni organ, odgovoren za nadzor nad operativnim deležnikom, na katerega popravni ukrep vpliva, o vsebini ukrepa in vseh vidikih, ki se nanašajo na spremembe operativne uspešnosti.
3. Države članice brez odlašanja obvestijo Komisijo in upravitelja omrežja, če jim odgovornosti preprečujejo izvedbo popravnih ukrepov ali če je posledica njihovega izvajanja neskladnost z načrti izvedbe.
4. Upravitelj omrežja vzpostavi in posodablja evidenco operativnih ukrepov in popravnih ukrepov, ki jih operativni deležniki niso izvedli, vključno z razlogi, ki preprečujejo njihovo izvajanje, ter o tem obvešča Komisijo.

*Člen 11***Odnosi z operativnimi deležniki**

1. Upravitelj omrežja v skladu s členom 17 sklene ustrezne delovne dogovore z operativnimi deležniki, da se zagotovi spremljanje in izboljšanje splošnega delovanja omrežja.
2. Upravitelj omrežja in operativni deležniki usklajujejo razvoj in uvedbo orodij in sistemov, potrebnih za izvajanje funkcij omrežja, da se izpolnijo zahteve iz člena 3(2).
3. Operativni deležniki zagotovijo skladnost operativnih ukrepov, izvedenih na lokalni ravni ali na ravni funkcionalnih blokov zračnega prostora, s tistimi, opredeljenimi na podlagi sodelovalnega odločanja.
4. Operativni deležniki upravitelju omrežja zagotovijo zadevne podatke iz prilog I do VI ob upoštevanju časovnih obdobij in zahtev, opredeljenih na podlagi sodelovalnega odločanja.

*Člen 12***Odnosi z državami članicami**

1. Upravitelj omrežja pri izvajanju svojih nalog ustrezno upošteva obveznosti držav članic, ki se nanašajo na njihovo suverenost nad njihovim zračnim prostorom ter na javni red in zadeve javne varnosti in obrambe.
2. Države članice so v zračnem prostoru, za katerega so odgovorne, zadolžene za podrobno oblikovanje, potrditev in vzpostavitev struktur zračnega prostora.
3. Kadar so organi držav članic vključeni v operativne zadeve, povezane s funkcijami omrežja, zlasti z usklajevanjem omejenih virov iz točke (c) člena 1(2), se upravitelj omrežja z njimi posvetuje na podlagi postopka sodelovalnega odločanja, rezultati tega postopka pa se izvedejo na nacionalni ravni.

*Člen 13***Odnosi s funkcionalnimi bloki zračnega prostora**

1. Upravitelj omrežja tesno sodeluje in se usklajuje z izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa na ravni funkcionalnih blokov zračnega prostora, zlasti glede strateškega načrtovanja ter taktičnega upravljanja dnevnega pretoka in zmogljivosti.

2. Upravitelj omrežja v tesnem sodelovanju z izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa na ravni funkcionalnih blokov zračnega prostora vzpostavi usklajene procese, postopke in vmesnike, ki olajšajo operativno povezljivost med funkcionalnimi bloki zračnega prostora.
3. Države članice, ki sodelujejo v funkcionalnem bloku zračnega prostora, si prizadevajo za oblikovanje usklajenih mnenj o strateških vprašanih funkcij omrežja iz člena 21(2).
4. Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa, ki sodelujejo v funkcionalnem bloku zračnega prostora, si prizadevajo za oblikovanje usklajenih mnenj v podporo sodelovalnemu odločanju.

Člen 14

Civilno-vojaško sodelovanje

1. Države članice zagotovijo ustrezno vključenost nacionalnih vojaških organov v vse dejavnosti, povezane z izvajanjem funkcij omrežja.
2. Države članice zagotovijo ustrezno zastopanost izvajalcev vojaških navigacijskih služb zračnega prometa in vojaških uporabnikov zračnega prostora v postopku posvetovanja in delovnih dogovorih, ki jih vzpostavi upravitelj omrežja.
3. Upravitelj omrežja zagotovi sklenitev ustreznih dogovorov, da se omogoči ter podpre njegovo usklajevanje z nacionalnimi vojaškimi organi in drugimi zadevnimi vojaškimi organi, vključno z Evropsko obrambno agencijo (EDA). Navedeno usklajevanje vključuje vse vidike, ki se nanašajo na izvajanje funkcij omrežja in vplivajo na vojaške dejavnosti.
4. Funkciji oblikovanja evropskega omrežja rut in upravljanja pretoka zračnega prometa se izvajata brez poseganja v pridrške ali omejitve zračnega prostora za izključno ali posebno uporabo s strani držav članic. Upravitelj omrežja spodbuja in usklajuje razpoložljivost pogojnih rut skozi navedena območja ter spodbuja upoštevanje vojaških zahtev in odzivov v okviru obvladovanja kriznih razmer.

POGLAVJE III

UPRAVLJANJE FUNKCIJ OMREŽJA

Člen 15

Sodelovalno odločanje

1. Države članice in operativni deležniki izvajajo funkcije omrežja ob podpori upravitelja omrežja ter na podlagi sodelovalnega odločanja, ki vključuje naslednja elementa:
 - (a) postopek posvetovanja iz člena 16;
 - (b) podrobne delovne dogovore in postopke delovanja iz člena 17.
2. Upravitelj omrežja pomaga odboru za upravljanje omrežja pri sprejemanju ukrepov, ki se nanašajo na upravljanje funkcij omrežja iz člena 18.
3. Kadar eden ali več operativnih deležnikov nasprotuje ukrepom upravitelja omrežja, slednji zadevo preda v rešitev odboru za upravljanje omrežja.

Člen 16

Postopek posvetovanja

1. Upravitelj omrežja vzpostavi postopek za ustrezno in redno posvetovanje z zainteresiranimi stranmi iz člena 1(3).
2. Posvetovanje vključuje podrobne delovne dogovore in postopke delovanja iz člena 17, strateški načrt omrežja, načrt delovanja omrežja in načrt izvedbe omrežja, pa tudi napredek pri izvajanju načrtov, poročila Komisiji in operativna vprašanja.

3. Upravitelj omrežja prilagodi postopek posvetovanja potrebam posameznih funkcij omrežja. Po potrebi sodelujejo tudi organi držav članic, da se zagotovi obravnava regulativnih vprašanj.
4. Če operativni deležniki trdijo, da njihova mnenja o posamezni zadevi niso bila ustrezno obravnavana, se zadeva najprej naslovi na upravitelja omrežja v nadaljnjo obravnavo. Če zadeve na navedeni način ni mogoče rešiti, se preda v reševanje odboru za upravljanje omrežja.

Člen 17

Delovni dogovori in postopki delovanja

1. Upravitelj omrežja vzpostavi podrobne delovne dogovore z operativnimi deležniki, državami članicami, tretjimi državami, kot so navedene v členu 24(1), in pridruženimi državami, kot je ustrezno, ter postopke delovanja, da se obravnavajo vidiki načrtovanja in delovanja, povezani z izvajanjem funkcij omrežja, pri čemer se upoštevajo zlasti posebne značilnosti in zahteve posamezne funkcije omrežja, kot je navedeno v prilogah I do IV.
2. Upravitelj omrežja zagotovi, da podrobni delovni dogovori in postopki delovanja vsebujejo pravila o obveščanju glede popravnih ukrepov, sprejetih na podlagi sodelovalnega odločanja, ki so naslovljeni na zainteresirane strani iz člena 1(3).
3. Navedeni podrobni delovni dogovori in postopki delovanja so skladni z zahtevami o ločitvi izvajanja služb od regulativnih zadev, kot je navedeno v členu 4(2) Uredbe (ES) št. 549/2004.

Člen 18

Odbor za upravljanje omrežja

1. Odbor za upravljanje omrežja je odgovoren za:
 - (a) potrditev osnutka strateškega načrta omrežja;
 - (b) potrditev načrtov delovanja omrežja;
 - (c) potrditev predlogov popravnih ukrepov iz člena 10;
 - (d) potrditev specifikacij za postopke posvetovanja, podrobne delovne dogovore in postopke delovanja glede funkcij omrežja iz členov 15 in 17 ter postopke naknadnega prilagajanja iz člena 7(2)(h);
 - (e) potrditev poslovnika Evropske koordinacijske celice za krizne razmere v letalstvu iz člena 19(5) in njen delovni program;
 - (f) spremljanje napredka pri izvajanju strateškega načrta omrežja, načrta delovanja omrežja in načrta izvedbe omrežja, kot je navedeno v točki (b) člena 7(2), ter obravnavo vseh morebitnih odstopanj od prvotnih načrtov;
 - (g) spremljanje postopka posvetovanja med operativnimi deležniki;
 - (h) spremljanje dejavnosti, povezanih z upravljanjem funkcij omrežja in opravljanjem nalog upravitelja omrežja, vključno s kakovostjo služb, ki jih ta zagotavlja operativnim deležnikom;
 - (i) spremljanje dejavnosti upravitelja omrežja, povezanih s kriznimi razmerami v omrežju;
 - (j) potrditev letnega poročila iz člena 22(3);
 - (k) obravnavo vprašanj iz členov 15(3) in 16(4), ki niso rešena na ravni posamezne funkcije omrežja;
 - (l) potrditev letnega proračuna upravitelja omrežja;
 - (m) potrditev poslovnika odbora;
 - (n) potrditev delovnega programa iz točke (j) člena 7(1) in spremljanje njegovega izvajanja;

- (o) potrditev načrta izvedbe omrežja iz točke (b) člena 7(2);
 - (p) dajanje mnenja o morebitnih dodatnih funkcijah, ki bi jih bilo mogoče dodeliti upravitelju omrežja v skladu s členom 6 (3) ali točko (c) člena 6(4) Uredbe (ES) št. 551/2004;
 - (q) dajanje priporočil glede spremljanja delovanja infrastrukture iz člena 7(3)(g), vključno z ustreznimi analizami stroškov in koristi;
 - (r) dajanje mnenj o razvoju in zagotavljanju skupnih podpornih služb v omrežju iz člena 7(3)(h), vključno z ustreznimi analizami stroškov in koristi;
 - (s) potrditev dogovorov o sodelovanju iz točke (l) člena 7(1), točke (f) člena 7(3) in iz člena 24;
 - (t) dajanje mnenj o imenovanju vodje upravitelja omrežja, kot je navedeno v točki (g) člena 4(4).
2. Odbor za upravljanje omrežja vzpostavi delovne skupine, ki mu zagotavljajo podporo pri delu, zlasti delovno skupino za operacije, ki jo sestavljajo operativni direktorji operativnih deležnikov.
3. Odbor za upravljanje omrežja ima naslednje člane z glasovalno pravico:
- (a) enega predstavnika izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa za vsak funkcionalni blok zračnega prostora, ki je že vzpostavljen ali se vzpostavlja, s skupaj štirimi glasovi za vse izvajalce navigacijskih služb zračnega prometa;
 - (b) štiri predstavnike komercialnih in nekomercialnih civilnih uporabnikov zračnega prostora;
 - (c) dva predstavnika upravljavcev letališč;
 - (d) dva predstavnika izvajalcev vojaških navigacijskih služb zračnega prometa in vojaških uporabnikov zračnega prostora.
4. Odbor za upravljanje omrežja ima naslednje člane brez glasovalne pravice:
- (a) predsednika odbora za upravljanje omrežja;
 - (b) enega predstavnika Komisije;
 - (c) vodjo upravitelja omrežja, kot je navedeno v točki (g) člena 4(4);
 - (d) predsednika delovne skupine za operacije iz odstavka 2;
 - (e) dva predstavnika izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa iz pridruženih držav, ki prispevata k delu upravitelja omrežja;
 - (f) enega predstavnika Eurocontrola.
5. Vsak član odbora za upravljanje omrežja ima namestnika.
6. Komisija imenuje predsednika odbora za upravljanje omrežja na podlagi njegovih ali njenih tehničnih kompetenc ter strokovnega znanja in izkušenj in na podlagi predloga članov odbora za upravljanje omrežja z glasovalno pravico. Imenuje tudi dva podpredsednika izmed članov z glasovalno pravico.
7. Komisija imenuje člane z glasovalno pravico in njihove namestnike iz točke (a) odstavka 3 na podlagi predlogov njihovih organizacij. Člane z glasovalno pravico in njihove namestnike iz točk (b) in (c) odstavka 3 imenuje na podlagi predlogov njihovih evropskih predstavniških organov. Člana z glasovalno pravico in njegovega namestnika iz točke (d) odstavka 3 imenuje na podlagi predlogov Evropske obrambne agencije. Člane brez glasovalne pravice iz točke (e) odstavka 4 imenuje na podlagi predloga Eurocontrola in v skladu z rotacijo, ki vsaki pridruženim državi omogoča izmenično imenovanje, ter ob upoštevanju operativnih potreb v času imenovanja.
8. Komisija lahko za svetovalce imenuje opazovalce in neodvisne strokovnjake, ki delujejo v svojem imenu ter predstavljajo širok niz strok, ki zajemajo funkcije omrežja.

9. Člani iz točk (a) in (b) odstavka 4 imajo pravico zavrniti predloge, ki vplivajo na:
- (a) združljivost dejavnosti odbora za upravljanje omrežja s cilji te uredbe;
 - (b) neodvisnost in enakovrednost pri izvajanju funkcij omrežja.
10. Odbor za upravljanje omrežja sprejema odločitve iz točk (a) do (e), (j), (l) do (o) in (s) odstavka 1 z navadno večino svojih članov z glasovalno pravico.
11. Srečanja odbora za upravljanje omrežja sklicuje njegov predsednik. Odbor se sestane na vsaj treh navadnih srečanjih letno. Dodatna srečanja se skličejo na zahtevo predsednika ali Komisije. Upravitelj omrežja zagotavlja tajniška opravila za odbor za upravljanje omrežja in predsednika.
12. Upravitelj omrežja zagotavlja vire, potrebne za vzpostavitev in delovanje odbora za upravljanje omrežja in njegovih delovnih skupin.

POGLAVJE IV

OBVLADOVANJE KRIZNIH RAZMER V OMREŽJU

Člen 19

Evropska koordinacijska celica za krizne razmere v letalstvu

1. Za podporo obvladovanju kriznih razmer v omrežju se ustanovi Evropska koordinacijska celica za krizne razmere v letalstvu (v nadaljnjem besedilu: EACCC). EACCC v okviru svojega dela prispeva k usklajevanju odzivov na krizne razmere v omrežju.
2. Stalni člani EACCC so po en predstavnik vsake od naslednjih skupin:
- (a) država članica, ki so jo za to pooblastile vse druge države članice;
 - (b) Komisija;
 - (c) agencija;
 - (d) Eurocontrol;
 - (e) upravitelj omrežja;
 - (f) vojska;
 - (g) izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa;
 - (h) upravljavci letališč;
 - (i) uporabniki zračnega prostora.

Komisija imenuje navedene člane in njihove namestnike. Imenovanje se opravi na podlagi predloga:

- (1) držav članic v primeru iz točke (a) prvega pododstavka;
- (2) agencije, Eurocontrola in upravitelja omrežja v primerih iz točk (c), (d) in (e) prvega pododstavka, kot je ustrezno;
- (3) Evropske obrambne agencije v primeru iz točke (f) prvega pododstavka;
- (4) ustreznih evropskih predstavniških organov v primeru iz točk (g), (h) in (i) prvega pododstavka.

3. Vsaka država članica določi kontaktno točko (državno kontaktno točko) in namestnika v EACCC ter jim omogoči dostop do ustreznih informacij iz nacionalnih struktur za obvladovanje kriznih razmer, ki niso omejene na področje letalstva. Državne kontaktne točke svoje obveznosti opravljajo v skladu s poslovnikom EACCC.

4. EACCC se lahko v vsakem posameznem primeru odloči vključiti strokovnjake, odvisno od narave kriznih razmer, da ji pomagajo oblikovati odzive v okviru obvladovanja kriznih razmer.
5. EACCC pripravi svoj poslovnik in njegove spremembe ter jih v skladu s členom 18(1)(e) predloži odboru za upravljanje omrežja v potrditev.
6. Upravitelj omrežja da na voljo vire, potrebne za vzpostavitev in delovanje EACCC.

Člen 20

Odgovornosti upravitelja omrežja

Upravitelj omrežja, po potrebi ob podpori EACCC:

- (a) usklajuje odzive na krizne razmere v omrežju ob tesnem sodelovanju z ustreznimi strukturami v državah članicah;
- (b) podpira zagon in usklajevanje kontingentnih načrtov na ravni držav članic, zlasti prek mreže državnih kontaktnih točk;
- (c) pripravlja blažilne ukrepe na ravni omrežja, da se zagotovi pravočasen odziv na krizne razmere v omrežju za zaščito in zagotovitev neprekinjenega in varnega delovanja omrežja. V ta namen upravitelj omrežja neodvisno:
 - (i) 24 ur na dan spremlja razmere v omrežju v zvezi s kriznimi razmerami;
 - (ii) zagotavlja učinkovito upravljanje informacij ter obveščanje z zagotavljanjem točnih, pravočasnih in doslednih podatkov, ki državam članicam in operativnim deležnikom pomagajo pri sprejemanju odločitev o tem, kako obvladati krizne razmere v omrežju in/ali zmanjšati njihov učinek na omrežje;
 - (iii) omogoča lažje organizirano zbiranje in centralizirano hranjenje navedenih podatkov;
- (d) opozarja, kadar je to primerno, Komisijo, agencijo ali države članice na vse priložnosti za dodatno podporo za blažitev kriznih razmer v omrežju, vključno s povezovanjem z izvajalci drugih oblik prevoza, ki lahko opredelijo in izvajajo intermodalne rešitve;
- (e) izvaja spremljanje in EACCC poroča o obnovitvi delovanja omrežja in njegovi odpornosti;
- (f) organizira, spodbuja in izvaja dogovorjeni program vaj za simulacijo kriznih razmer v omrežju, ki vključujejo države članice in operativne deležnike, za boljšo pripravljenost na dejanske krizne razmere v omrežju;
- (g) razvija, izvaja in spremlja delovni program in evidenco kriznih razmer.

POGLAVJE V

POSVETOVANJE Z DRŽAVAMI ČLANICAMI, SPREMLJANJE, POROČANJE IN NADZOR

Člen 21

Obveščanje držav članic in posvetovanje z njimi

1. Upravitelj omrežja redno obvešča Komisijo o napredku pri izvajanju funkcij omrežja in sprejetih ukrepih. Komisija o navedenem napredku in ukrepih obvešča države članice.
2. Komisija se z državami članicami posvetuje o strateških vprašanjih glede funkcij omrežja in upošteva njihovo mnenje.

Navedena vprašanja vključujejo:

- (a) splošno delovanje omrežja;
- (b) izvajanje popravilnih ukrepov s strani upravitelja omrežja, kot je navedeno v členu 10;

- (c) imenovanje predsednika in članov odbora za upravljanje omrežja;
- (d) osnutek strateškega načrta omrežja in predvsem cilje navedenega načrta v zgodnji fazi;
- (e) osnutek načrta izvedbe omrežja;
- (f) osnutek letnega proračuna upravitelja omrežja;
- (g) letno poročilo upravljalca omrežja;
- (h) osnutek poslovnika EACCC;
- (i) specifikacije postopkov posvetovanja ter podrobnih delovnih dogovorov in postopkov delovanja iz členov 16 in 17;
- (j) vprašanja iz člena 12(3), ki se ne rešijo na ravni posamezne funkcije omrežja;
- (k) zadeve iz člena 10(3);
- (l) vrednotenje iz člena 5;
- (m) razvoj in zagotavljanje nalog spremljanja, povezanih z infrastrukturo ATM/CNS ter s skupnimi službami podpore v omrežju, ki se nanašajo na izvajanje funkcij omrežja, vključno z ustreznimi analizami stroškovne učinkovitosti in proračunom.

Posvetovanje o točki (a) drugega pododstavka se redno izvaja.

Člen 22

Spremljanje in poročanje

1. Upravitelj omrežja vzpostavi postopek stalnega spremljanja vsega naslednjega:
 - (a) delovne uspešnosti omrežja;
 - (b) sprejetih ukrepov in rezultatov uspešnosti, ki jih dosežejo operativni deležniki in države članice;
 - (c) učinkovitosti in uspešnosti sodelovalnega odločanja pri izvajanju vsake od funkcij;
 - (d) kakovost služb za operativne deležnike na podlagi posebnih kazalnikov.
2. Cilj neprekinjenega spremljanja je odkrivanje vseh morebitnih odstopanj od strateškega načrta omrežja in načrta delovanja omrežja. Operativni deležniki pri tem podpirajo upravitelja omrežja tako, da mu zagotavljajo podatke.
3. Upravitelj omrežja letno predloži poročilo Komisiji, odboru za upravljanje omrežja in agenciji o sprejetih ukrepih za izpolnjevanje nalog ter o priporočilih za obravnavo vprašanj v zvezi z omrežjem. V poročilu se obravnavajo posamezne funkcije omrežja, stanje v celotnem omrežju ter izvajanje strateškega načrta omrežja, načrta delovanja omrežja in načrta izvedbe omrežja, pa tudi doseganje ciljev upravitelja omrežja glede zagotavljanja kakovosti njegovih služb za operativne deležnike. Komisija poročilo pošlje državam članicam.

Člen 23

Nadzor nad upraviteljem omrežja

Komisija zagotovi nadzor nad upraviteljem omrežja, da se zagotovi skladnost z zahtevami iz te uredbe in druge zakonodaje Unije, zlasti Uredbe (ES) št. 2150/2005, Izvedbene uredbe (EU) št. 390/2013 in Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 391/2013⁽¹⁴⁾, Izvedbene uredbe (EU) št. 409/2013 in skupnih projektov, vzpostavljenih v skladu z navedeno uredbo. Komisija obvesti države članice o rezultatu nadzora.

⁽¹⁴⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 391/2013 z dne 3. maja 2013 o določitvi skupne ureditve pristojbin za navigacijske službe zračnega prometa (UL L 128, 9.5.2013, str. 31).

POGLAVJE VI
ODNOSI S TRETJIMI DRŽAVAMI

Člen 24

Sodelovanje tretjih držav pri delu upravitelja omrežja

1. Tretje države sodelujejo pri delu upravitelja omrežja v skladu z zakonodajo Unije, na podlagi in v skladu z dogovori z Unijo.
2. Pridružene države in njihovi operativni deležniki lahko prispevajo k delu upravitelja omrežja.
3. Upravitelj omrežja lahko sklene dogovore o sodelovanju z izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa iz držav, ki niso navedene v odstavkih 1 in 2 v okviru regij EUR, NAT, AFI in MID ICAO, če te države sodelujejo v funkcionalnem bloku zračnega prostora ali če njihovo sodelovanje neposredno vpliva na delovanje omrežja, ter da se zagotovita ustrezna regionalna interoperabilnost in povezljivost.
4. Upravitelj omrežja lahko za izboljšanje izvajanja funkcij omrežja in uspešnosti omrežja sklene tudi dogovore o sodelovanju z izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa iz držav v regijah ICAO, ki niso navedene v odstavku 3, za izmenjavo podatkov glede funkcij omrežja.

POGLAVJE VII
FINANCIRANJE IN PRORAČUN

Člen 25

Financiranje in proračun upravitelja omrežja

1. Države članice na podlagi pristojbin za navigacijske službe zračnega prometa sprejmejo potrebne ukrepe za financiranje nalog, za katere je zadolžen upravitelj omrežja.
2. Upravitelj omrežja opredeli stroške na jasen in pregleden način.
3. Upravitelj omrežja opredeli proračun tako, da je:
 - (a) ustrezen za doseganje ciljev uspešnosti v skladu z načrtom izvedbe omrežja iz točke (b) člena 7(2);
 - (b) ustrezen za izvajanje delovnega programa iz točke (j) člena 7(1);
 - (c) na ločenem računu, če organ, imenovan za upravitelja omrežja, opravlja tudi druge naloge in ne samo tistih iz člena 7.

POGLAVJE VIII
KONČNE DOLOČBE

Člen 26

Razveljavitev

Uredba (EU) št. 677/2011 se razveljavi.

Člen 27

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2020.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 24. januarja 2019

Za Komisijo

Predsednik

Jean-Claude JUNCKER

PRILOGA I

FUNKCIJA OBLIKOVANJA EVROPSKEGA OMREŽJA RUT

DEL A

Cilj in področje uporabe

1. Cilji funkcije oblikovanja evropskega omrežja rut (ERND) so:
 - a) razvijati in izvajati načrt za izboljšanje evropskega omrežja rut za varno in učinkovito delovanje zračnega prometa, ob ustreznem upoštevanju vpliva na okolje;
 - b) v okviru načrta za izboljšanje evropskega omrežja rut spodbuditi razvoj strukture zračnega prostora, ki zagotavlja zahtevano raven varnosti, zmožljivosti, prilagodljivosti, odzivnosti, okoljske učinkovitosti in brezhibnega izvajanja hitrih navigacijskih služb zračnega prometa, ob ustreznem upoštevanju potreb na področju varnosti in obrambe;
 - c) zagotoviti regionalno povezljivost in interoperabilnost evropskega omrežja rut znotraj regije EUR ICAO in s sosednjimi regijami ICAO.
2. Načrt za izboljšanje evropskega omrežja rut je tekoči načrt, ki ga je vzpostavil upravitelj omrežja v sodelovanju z državami članicami in operativnimi deležniki. Načrt vključuje rezultate njegovih operativnih dejavnosti na področju kratko- in srednjeročnega oblikovanja omrežij rut v skladu z vodilnimi načeli strateškega načrta omrežja. Odraža vse elemente, potrebne za zagotovitev, da je evropski zračni prostor oblikovan enotno, in mora izpolnjevati cilje uspešnosti, določene na ravni Unije, ki so glede upravitelja omrežja opredeljeni v načrtu izvedbe.
3. Načrt za izboljšanje evropskega omrežja rut je del načrta delovanja omrežja, ki se nanaša na ERND, in vsebuje podrobna pravila o izvajanju dela strateškega načrta omrežja, ki se nanaša na ERND.
4. Načrt za izboljšanje evropskega omrežja rut vključuje:
 - a) skupna splošna načela, ki jih dopolnjujejo tehnične specifikacije za projektiranje zračnega prostora;
 - b) vojaške zahteve glede uporabe zračnega prostora;
 - c) evropsko omrežje rut in, kjer je izvedljivo, strukture zračnega prostora prostih rut, oblikovane za izpolnjevanje vseh zahtev uporabnikov, s podrobnostmi o vseh spremembah zračnega prostora;
 - d) pravila uporabe in razpoložljivost omrežja rut in zračnega prostora prostih rut;
 - e) razdelitev zračnega prostora v sektorje kontrole zračnega prometa (ATC) v podporo zračnemu prostoru služb zračnega prometa (ATS);
 - f) postopke za upravljanje zračnega prostora;
 - g) podroben časovni raspored razvoja sprememb projektiranja zračnega prostora;
 - h) koledar skupnega ciklusa objavljanja in izvajanja sprememb struktur zračnega prostora in pravil uporabe, na podlagi načrta delovanja omrežja;
 - i) pregled sedanjega in pričakovanega stanja v omrežju, vključno s pričakovano uspešnostjo, na podlagi sedanjih in dogovorjenih načrtov glede projektiranja zračnega prostora.

DEL B

Postopek razvoja načrta za izboljšanje evropskega omrežja rut

1. Upravitelj omrežja, države članice, uporabniki zračnega prostora in izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa, ki delujejo v okviru funkcionalnih blokov zračnega prostora ali posamično, na podlagi sodelovalnega odločanja pripravijo načrt za izboljšanje evropskega omrežja rut, kot je navedeno v členu 15. Pri tem uporabijo načela projektiranja zračnega prostora iz dela C te priloge.

2. Sodelovalno odločanje sledi podrobnim delovnim dogovorom in postopkom delovanja, ki jih na strokovni ravni vzpostavi upravitelj omrežja, vključno s civilno-vojaško razsežnostjo. Navedeni delovni dogovori se pripravijo na podlagi posvetovanja z vsemi deležniki. Delovni dogovori se sklepajo redno, da odražajo potrebe funkcije oblikovanja evropskega omrežja rut.
3. Za zagotovitev ustrezne povezljivosti načrta za izboljšanje evropskega omrežja rut upravitelj omrežja in države članice v skladu s členom 24 v postopek sodelovalnega odločanja vključijo tretje države. Ustrezno sodelovanje se zagotovi na eni strani med upraviteljem omrežja in njegovimi podrobnimi delovnimi dogovori na strokovni ravni, ki podpirajo pripravo načrta za izboljšanje evropskega omrežja rut, ter na drugi strani z ustreznimi delovnimi dogovori ICAO na strokovni ravni, ki se ukvarjajo z izboljšavami omrežja rut pri vmesniku.
4. Projekti projektiranja zračnega prostora so skladni z načrtom za izboljšanje evropskega omrežja rut. Vsaj naslednje spremembe projektov projektiranja zračnega prostora zahtevajo preverjanje skladnosti in jih je treba sporočiti upravitelju omrežja:
 - a) spremembe poteka rut;
 - b) spremembe smeri rut;
 - c) spremembe namena rut;
 - d) opis zračnega prostora prostih rut, vključno z ustreznimi pravili uporabe;
 - e) pravila uporabe rut in razpoložljivost;
 - f) spremembe meje vertikalnega ali horizontalnega sektorja;
 - g) dodajanje ali odstranjevanje pomembnih točk;
 - h) spremembe uporabe čezmejnega zračnega prostora;
 - i) spremembe koordinat pomembnih točk;
 - j) spremembe, ki vplivajo na prenos podatkov;
 - k) spremembe, ki vplivajo na podatke, objavljene v zbornikih letalskih informacij;
 - l) spremembe, ki vplivajo na sporazume v zvezi s projektiranjem in uporabo zračnega prostora.
5. Načrt za izboljšanje evropskega omrežja rut se med uporabo stalno pregleduje, da se tako upoštevajo nove ali spreminjajoče se zahteve glede zračnega prostora. V navedenem postopku pregledovanja se zagotovi stalno usklajevanje z vojaškimi organi.

DEL C

Načela projektiranja zračnega prostora

1. Upravitelj omrežja, države članice in izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa, ki delujejo v okviru funkcionalnih blokov zračnega prostora ali posamično, pri pripravi načrta za izboljšanje evropskega omrežja rut v postopku sodelovalnega odločanja upoštevajo naslednja načela projektiranja zračnega prostora:
 - a) vzpostavitev in konfiguracija struktur zračnega prostora temeljita na operativnih zahtevah, ne glede na nacionalne meje ali meje funkcionalnih blokov zračnega prostora ali meje območij z informacijami za letenje (FIR), pri tem pa nista vezani na raven razdelitve med zgornjim in spodnjim zračnim prostorom;
 - b) oblikovanje struktur zračnega prostora temelji na preglednem postopku, ki omogoča preverjanje sprejetih odločitev in razumevanje njihovih utemeljitev ter upošteva zahteve vseh uporabnikov, pri tem pa se uskladijo varnostni, zmogljivostni in okoljski vidiki ter ustrezno upoštevajo vojaške potrebe in potrebe nacionalne varnosti;
 - c) sedanje in predvideno povpraševanje po zračnem prometu na ravni omrežja in lokalni ravni ter cilji uspešnosti se vnesejo v načrt za izboljšanje evropskega omrežja rut, da se zadovoljijo potrebe glavnih tokov prometa in letališč;

- d) zagotavljanje vertikalne in horizontalne povezljivosti, vključno z zračnim prostorom na terminalih in s strukturo zračnega prostora pri vmesniku;
 - e) možnost za lete po rutah ali čim bližje rutam, ki jih zahteva uporabnik, in profili letov v fazi leta na ruti;
 - f) sprejetje vseh predlogov struktur zračnega prostora za vrednotenje in možen razvoj, vključno z zračnim prostorom prostih rut, večjim številom možnosti rut in pogojnimi rutami (CDR), ki jih predložijo deležniki, ki imajo na navedenem območju operativne zahteve;
 - g) pri oblikovanju struktur zračnega prostora, vključno z zračnim prostorom prostih rut in sektorji ATC, se upoštevajo obstoječe ali predlagane strukture zračnega prostora, namenjene dejavnostim, ki zahtevajo rezervacijo ali omejitev zračnega prostora. Za ta namen se vzpostavijo samo take strukture, ki so v skladu s prilagodljivo uporabo zračnega prostora (FUA). Take strukture se v največji možni meri uskladijo v celotnem evropskem omrežju;
 - h) razvoj oblikovanja sektorja ATC se začne z zahtevano določitvijo poteka rute ali toka prometa v okviru ponavljajočega se postopka, ki zagotavlja združljivost rut oziroma tokov in sektorjev;
 - i) sektorji ATC se oblikujejo tako, da se omogoči izgradnja konfiguracij sektorja, ki ustrezajo prometnim tokom ter so prilagodljivi in sorazmerni s spremenljivim povpraševanjem po prometu;
 - j) če je treba iz operativnih razlogov sektorje ATC oblikovati prek nacionalnih meja ali meja funkcionalnih blokov zračnega prostora ali prek meja FIR, zadevni operativni deležniki sklenejo dogovore o zagotavljanju služb.
2. Upravitelj omrežja, države članice, funkcionalni bloki zračnega prostora in izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa (slednji delujejo v okviru funkcionalnih blokov zračnega prostora ali posamično) na podlagi sodelovalnega odločanja zagotovijo uporabo naslednjih načel v zvezi z uporabo zračnega prostora in upravljanjem zmogljivosti:
- a) strukture zračnega prostora se načrtujejo tako, da omogočijo prilagodljivo ter pravočasno uporabo in upravljanje zračnega prostora v zvezi z možnostmi rut, tokovi prometa, načrti konfiguracij sektorjev in konfiguracijo drugih struktur zračnega prostora;
 - b) strukture zračnega prostora morajo omogočati vzpostavitev dodatnih možnosti rut ter pri tem zagotoviti njihovo skladnost z obstoječimi vidiki zmogljivosti in omejitvami oblikovanja sektorja.

DEL D

Stalno spremljanje dosežkov glede uspešnosti na ravni omrežja

1. Za zagotovitev rednih izboljšanj na področju uspešnosti upravitelj omrežja na podlagi sodelovalnega odločanja izvaja redne naknadne preglede učinkovitosti izvedenih struktur zračnega prostora.
2. Tak pregled zlasti vključuje:
 - a) razvoj povpraševanja po prometu;
 - b) uspešnost in omejitve na področju zmogljivosti in učinkovitosti letov na ravni države, funkcionalnega bloka zračnega prostora ali omrežja;
 - c) oceno vidikov uporabe zračnega prostora s civilnega in vojaškega vidika;
 - d) oceno porazdelitve po sektorjih in uporabljenih konfiguracij sektorja;
 - e) oceno celovitosti in stalnosti struktur zračnega prostora.

PRILOGA II

FUNKCIJA UPRAVLJANJA PRETOKA ZRAČNEGA PROMETA

DEL A

Cilj in področje uporabe

1. Cilj funkcije upravljanja pretoka zračnega prometa (ATFM) je:
 - a) zagotavljati doseganje učinkovite uporabe razpoložljive zmogljivosti evropskega omrežja za upravljanje zračnega prometa (EATMN);
 - b) spodbujati načrtovanje, usklajevanje in izvrševanje ukrepov v zvezi z ATFM, ki jih sprejmejo vsi operativni deležniki;
 - c) spodbujati upoštevanje vojaških zahtev in odzivov v okviru upravljanja kriznih razmer;
 - d) zagotavljati regionalno povezljivost in interoperabilnost evropskega omrežja znotraj regije EUR ICAO in s sosednjimi regijami ICAO.
2. Postopki ATFM in kontingentni postopki, navedeni v točki 15 dela B te priloge, zagotavljajo boljšo predvidljivost prometa in optimizirajo razpoložljivo zmogljivost EATMN (vključno z letališči), njihov cilj pa je povečati skladnost med letališkimi sloti in načrti leta.
3. Funkcija ATFM upošteva podrobne delovne dogovore za izvajanje ukrepov ATFM. Vsi vključeni operativni deležniki upoštevajo pravila in postopke, ki zagotavljajo, da se zmogljivost kontrole zračnega prometa uporablja varno in v čim večji meri.
4. Funkcija ATFM pokriva vse faze ATFM (strateško, predtaktično, taktično in naknadno), kot so opredeljene v določbah ICAO iz Dodatka. Pri tem se upoštevajo te določbe ICAO.
5. Funkcija ATFM se uporablja za naslednje stranke ali njihove zastopnike, vključene v postopke ATFM:
 - a) operaterje zrakoplovov;
 - b) izvajalce službe zračnega prometa (ATS), vključno z enotami ATS, službami za poročanje v zvezi z ATS in enotami službe aerodromske kontrole;
 - c) izvajalce službe za letalske informacije;
 - d) subjekte s področja upravljanja zračnega prostora;
 - e) upravljavce letališč;
 - f) osrednjo enoto za ATFM, ki jo vodi upravitelj omrežja;
 - g) lokalne enote za ATFM, kot je navedeno v točki 6 dela A te priloge;
 - h) koordinatorje slotov koordiniranih letališč.
6. „Lokalna enota za ATFM“ pomeni subjekt za upravljanje pretoka, ki deluje v imenu enega ali več drugih subjektov za upravljanje pretoka kot vmesnik med osrednjo enoto za ATFM in enoto ATS oziroma skupino enot ATS. Deluje lahko na ravni enote ATS, na nacionalni ravni, na ravni funkcionalnega bloka zračnega prostora ali na kateri koli drugi podregionalni ravni.
7. Izvrševanje funkcije ATFM podpirajo lokalne enote za ATFM in upravitelj omrežja prek svoje osrednje enote za ATFM.

DEL B

Načrtovanje in načela delovanja

1. Upravitelj omrežja in operativni deležniki načrtujejo in izvršujejo naloge v podporo funkciji ATFM za:

- a) vse faze vseh letov, ki se bodo opravljali ali se opravljajo kot splošni zračni promet in v celoti ali delno v skladu s pravili instrumentalnega letenja (IFR);
 - b) vse faze letov iz točke (a) in upravljanje zračnega prometa.
2. Zagotovi se ustrezno sodelovanje in usklajevanje med delovnimi dogovori upravitelja omrežja, ki podpirajo funkcijo ATFM, ter zadevnimi delovnimi dogovori ICAO, ki pokrivajo vidike ATFM pri vmesnikih.
 3. Za vojaške zrakoplove, ki opravljajo lete v okviru splošnega zračnega prometa, veljajo ukrepi ATFM, kadar ti opravljajo ali nameravajo opravljati lete v zračnem prostoru ali na letališčih, za katere se uporabljajo ukrepi ATFM.
 4. Funkcijo ATFM urejajo naslednja načela:
 - a) z ukrepi ATFM se:
 - (i) podpira varno upravljanje letov in preprečuje pretirano povpraševanje po zračnem prometu glede na prijavljeno zmogljivost kontrole zračnega prometa sektorjev in aerodromov, vključno z vzletno-pristajalnimi stezami;
 - (ii) čim bolj izkoriščajo zmogljivosti EATMN, da se optimizira učinkovitost EATMN in zmanjšajo negativni učinki na operaterje;
 - (iii) optimizirajo zmogljivosti EATMN, ki so na voljo prek razvoja in uporabe ukrepov za krepitev zmogljivosti s strani enot ATS;
 - (iv) podpira upravljanje v primeru kriznih dogodkov;
 - b) prednost pri dodelitvi odhodnih slotov ATFM imajo leti po vrstnem redu njihovega načrtovanega vstopanja na območje, na katerem se bo uporabljal ukrep ATFM, razen če je treba zaradi posebnih okoliščin, kot so na primer tiste, ki izhajajo iz varnostnih in obrambnih potreb, uporabiti drugačno pravilo prednosti, ki je dogovorjeno in koristi EATMN;
 - c) časi poti leta v fazah načrtovanja in izvajanja so skladni z vsemi uporabljenimi ukrepi ATFM ter jih upravitelj omrežja sporoči operaterjem zrakoplovov, enotam ATS in lokalnim enotam za ATFM;
 - d) dodelitev slotov ATFM velja za lete, ki odhajajo z geografskega območja, kjer se uporabljajo ukrepi ATFM, in s sosednjih območij z informacijami za letenje, kot je opisano v ustreznih dokumentih ICAO. Leti, ki odhajajo z drugih območij, so izvzeti iz dodeljevanja slotov ATFM, vendar zanje veljajo sheme orientacije rut in zračnega prometa ter časovne omejitve poti leta.
 5. Države članice zagotovijo, da:
 - a) je funkcija ATFM zadevnim strankam na voljo 24 ur na dan in da lokalna enota za ATFM izključno pokriva dodeljeno območje v zvezi z zračnim prostorom, za katerega je odgovorna, na geografskem območju, kjer se uporabljajo ukrepi ATFM;
 - b) za sodelovanje med strankami, vključenimi v funkcijo ATFM, enotami ATS in subjekti, vključenimi v upravljanje zračnega prostora, se vzpostavijo dosledni postopki, da se zagotovijo učinkovito dodeljevanje načrtovanja zračnega prostora in učinkovita uporaba ter tudi neposredne povezave med upravljanjem zračnega prostora in ATFM;
 - c) skupni postopki glede zahtev za izvzete iz odhodnega slotu ATFM so v skladu z določbami ICAO iz Dodatka. Navedeni postopki se uskladijo z upraviteljem omrežja prek njegove osrednje enote za ATFM in objavijo v nacionalnih zbornikih letalskih informacij.

6. Upravitelj omrežja:

- a) optimizira splošno uspešnost EATMN z načrtovanjem, usklajevanjem in izvajanjem dogovorjenih ukrepov ATFM, tudi v zvezi z načrti prehoda za uvedbo večjih izboljšav zračnega prostora ali sistemov ATM in slabim vremenom, na podlagi sodelovalnega odločanja;
- b) se posvetuje z operaterji glede opredelitve ukrepov ATFM;
- c) sklene delovne dogovore z lokalnimi enotami za ATFM;
- d) zagotavlja razvoj, razpoložljivost in učinkovito izvajanje ukrepov ATFM (v vseh fazah ATFM), v sodelovanju z lokalnimi enotami za ATFM; če imajo taki ukrepi ATFM širši učinek na omrežje, upravitelj omrežja na podlagi sodelovalnega odločanja opredeli naravo ukrepov ATFM, ki se izvedejo;
- e) v sodelovanju z lokalnimi enotami za ATFM opredeljuje alternativne rute za izogibanje področjem z zastoji ali zmanjšanje zastojev na posameznih področjih, pri tem pa upošteva splošno uspešnost EATMN;
- f) ponudi preusmeritev tistim letom, ki bi optimizirali učinek točke (e);
- g) z enotami ATS in lokalnimi enotami za ATFM opredeli, usklajuje in zagotavlja izvajanje ustreznih ukrepov, katerih cilj je zagotavljati potrebne zmogljivosti za zadovoljevanje povpraševanja po prometu na posameznih področjih, za katera so odgovorni;
- h) operaterjem zrakoplovov, lokalnim enotam za ATFM in enotam ATS zagotavlja pravočasne informacije o operacijah ATFM, vključno z:
 - (i) načrtovanimi ukrepi ATFM;
 - (ii) učinkom ukrepov ATFM na čas vzleta in profil leta posameznih letov;
- i) spremlja primere manjkajočih načrtov letov in prijavljenih večkratnih načrtov letov;
- j) ob upoštevanju časovne tolerance začasno ustavi načrt leta, kadar odhodnega slota ATFM ni mogoče uporabiti, nov predvideni čas začetka gibanja letala pa ni znan;
- k) spremlja število podeljenih izvzetij iz ukrepov ATFM;
- l) razvija, vzdržuje in objavlja kontingentne načrte, v katerih opredeli ukrepe, ki jih morajo sprejeti ustrezni operativni deležniki v primeru večje napake na elementu funkcije ATFM na ravni omrežja, ki bi povzročila večji upad zmogljivosti ali pomembnejše motnje v prometnih tokovih ali oboje;
- m) vsem operativnim deležnikom zagotovi vse ustrezne postoperativne analize in ocene;
- n) zagotovi, da se na podlagi delovnih dogovorov pri uporabnikih zračnega prostora zbirajo pravočasne in posodobljene informacije o povpraševanju po prometu glede vseh faz ATFM, ter jih zagotavlja lokalnim enotam za ATFM, da se omogoči ustrezna pripravljenost in predvidljivost EATMN.

7. Enote ATS:

- a) z upraviteljem omrežja usklajujejo ukrepe ATFM prek lokalnih enot za ATFM, da se zagotovi, da je cilj izbranih ukrepov optimizacija splošne uspešnosti EATMN;
- b) zagotavljajo, da so ukrepi ATFM, ki se nanašajo na letališča, usklajeni z zadevnimi upravljavci letališč, da se zagotovi učinkovitost načrtovanja in uporabe letališč v korist vseh zadevnih operativnih deležnikov;
- c) upravitelja omrežja prek lokalnih enot za ATFM obveščajo o vseh dogodkih, vključno z načrti prehoda za uvedbo večjih izboljšav zračnega prostora ali sistemov ATM in slabim vremenom, ki bi lahko vplivali na zmogljivost kontrole zračnega prometa ali povpraševanje po zračnem prometu in predlagane blažilne ukrepe;

- d) upravitelju omrežja in lokalnim enotam za ATFM pravočasno zagotavljajo naslednje podatke in posodobitve, kot je tehnično mogoče, ter zagotavljajo njihovo kakovost:
- (i) strukture zračnega prostora in rut;
 - (ii) razpoložljivost zračnega prostora in rut, tudi s prilagodljivo uporabo zračnega prostora v skladu z Uredbo (ES) št. 2150/2005;
 - (iii) konfiguracije in aktivacije sektorja enote ATS;
 - (iv) čas vožnje zrakoplovov po tleh na aerodromih in konfiguracije vzletno-pristajalne steze;
 - (v) zmogljivosti sektorjev kontrole zračnega prometa in aerodromov, vključno z vzletno-pristajalnimi stezami;
 - (vi) posodobljene položaje zrakoplovov med letenjem;
 - (vii) odstopanja od načrtov letov;
 - (viii) dejanske čase vzletov;
 - (ix) informacije o operativni razpoložljivosti infrastrukture za komunikacijo, navigacijo in nadzor (CNS) oziroma infrastrukture ATM.
8. Podatki iz odstavka 7(d) se zagotavljajo upravitelju omrežja in operativnim deležnikom, ki podatke zagotavljajo tudi sami.
9. Da se zagotovi predvidljivost omrežja, enota ATS na odhodnem letališču zagotovi, da leti, ki ne potekajo v skladu s predvidenim časom začetka gibanja letala, ob upoštevanju časovne tolerance ali načrta leta, ki je bil zavrnjen ali začasno ustavljen, ne dobijo dovoljenja za vzlet.
10. Lokalne enote za ATFM:
- a) delujejo kot kontaktne točke in vmesniki med upraviteljem omrežja, ki zagotavlja osrednje ATFM, na eni strani, ter dodeljenimi območji in z njimi povezanimi aerodromi in enotami ATS (vojaškimi in civilnimi) v okviru svojih pristojnosti na drugi strani, na podlagi vlog in odgovornosti, dogovorjenih z upraviteljem omrežja na podlagi ustreznih delovnih dogovorov;
 - b) vzpostavijo ustrezne lokalne postopke v skladu s postopki, ki jih vzpostavi upravitelj omrežja, ki zagotavlja osrednje ATFM, vključno z začasnimi postopki;
 - c) upravitelju omrežja, ki zagotavlja osrednje ATFM, zagotavljajo vse potrebne lokalne podatke za izvrševanje funkcije ATFM;
 - d) v sodelovanju z ustreznimi enotami ATS in upraviteljem omrežja, ki zagotavlja osrednje ATFM, zagotavljajo ustrezno izvajanje ukrepov ATFM za optimalen pretok prometa ter usklajeno povpraševanje in zmogljivost, z usklajevanjem učinkovite uporabe razpoložljivih zmogljivosti. Kadar imajo navedeni ukrepi širši učinek na omrežje, se zagotovi regionalno usklajevanje pod vodstvom upravitelja omrežja;
 - e) upravitelja omrežja obveščajo o vseh dogodkih, vključno z načrti prehoda za uvedbo večjih izboljšav zračnega prostora ali sistemov ATM in slabim vremenom, ki bi lahko vplivali na zmogljivost kontrole zračnega prometa ali povpraševanje po zračnem prometu in predlagane blažilne ukrepe;
 - f) v sodelovanju z ustreznimi enotami ATS in upraviteljem omrežja zagotavljajo postoperativne analize, da se opredelijo načini izboljšanja uspešnosti omrežja;
 - g) imajo vzpostavljene stalno posodobljene in vnaprej določene kontingentne načrte, ki opredeljujejo način obravnave območja, za katerega so odgovorne, da se upravitelju omrežja omogoči zagotavljanje pomoči lokalnim enotam za ATFM pri kontingentnih operacijah. Navedeni lokalni načrti se predložijo upravitelju omrežja in usklajujejo z njim.
11. Če je ustanovljena služba za poročanje v zvezi z ATS, ta spodbuja izmenjavo informacij med piloti ali operaterji in lokalno enoto za ATFM ali upraviteljem omrežja, ki zagotavlja osrednje ATFM.

12. Operaterji zrakoplovov:

- a) določijo en načrt leta za vsak predviden let. Prijavljeni načrt leta pravilno odraža načrtovani profil leta;
- b) zagotavljajo, da so vsi ustrezni ukrepi ATFM in njihove spremembe vključeni v načrtovano opravljanje leta;
- c) sodelujejo pri delovnih dogovorih, ki jih vzpostavi upravitelj omrežja, ter zagotavljajo pravočasne in posodobljene informacije o povpraševanju po zračnem prometu v vseh fazah ATFM.

13. Upravljavci letališč:

- a) sklenejo dogovore z lokalnimi enotami ATS:
 - (i) za izmenjavo vseh informacij z zadevnimi lokalnimi enotami za ATFM in upraviteljem omrežja ter usklajevanje z njimi o zmogljivosti in povpraševanju po zračnem prometu ter njenem razvoju za vse faze ATFM, zlasti pred objavo voznega reda letov;
 - (ii) za obveščanje zadevnih lokalnih enot za ATFM in upravitelja omrežja o vseh dogodkih, ki bi lahko vplivali na zmogljivost kontrole zračnega prometa ali povpraševanje po zračnem prometu;
- b) vzpostavijo postopke za vrednotenje povpraševanja in vpliva posebnih dogodkov na povpraševanje, ki se nanašajo na vse faze ATFM.

14. Glede usklajenosti med načrti letov in letališkimi sloti:

- a) pred izvedbo leta upravitelj omrežja ali lokalna enota za ATFM koordinatorju letaliških slotov ali upravljavcu koordiniranega letališča na njegovo zahtevo da na voljo načrt leta za let, ki se izvaja na navedenem letališču. Koordinatorji letaliških slotov ali upravljavci koordiniranih letališč zagotovijo potrebno infrastrukturo za sprejetje načrtov letov, ki jih da na voljo upravitelj omrežja ali lokalna enota za ATFM;
- b) pred izvedbo leta operaterji zrakoplovov odhodnim in ciljnim aerodromom zagotovijo potrebne informacije, da se omogoči povezava med oznako leta v načrtu leta in oznako leta, prijavljeno za ustrezni letališki slot; navedeno povezavo zagotovi upravitelj omrežja, lokalna enota za ATFM, lokalna enota ATS ali upravljavec letališča, kot je ustrezno;
- c) vsi operaterji zrakoplovov, upravljavci letališč in enote ATS poročajo koordinatorju letaliških slotov o ponovnem opravljanju služb zračnega prometa ob časih, ki se močno razlikujejo od dodeljenih letaliških slotov, ali o uporabi slotov na precej drugačen način, kot je navedeno ob času dodelitve, če to škodi letališču ali operacijam zračnega prometa;
- d) upravitelj omrežja poroča koordinatorjem letaliških slotov o ponovnem opravljanju služb zračnega prometa ob časih, ki se močno razlikujejo od dodeljenih letaliških slotov, ali o uporabi slotov na precej drugačen način, kot je navedeno ob času dodelitve, če to škodi ATFM.

15. Lokalni letališki operativni deležniki pri izvajanju informacij o načrtovanju prihodov in odhodov (DPI) zagotovijo popolno usklajevanje z upraviteljem omrežja pri vzpostavljanju in delovanju navedene funkcije ter s tem povezane izmenjave informacij.

16. V zvezi s kritičnimi dogodki:

- a) upravitelj omrežja razvije, vzdržuje in objavi postopke ATFM za obravnavo kritičnih dogodkov na ravni omrežja. V postopkih ATFM so opredeljeni ukrepi, ki jih morajo sprejeti ustrezni operativni deležniki v primeru večje motnje na elementu omrežja, ki bi povzročila večji upad zmogljivosti ali pomembnejše motnje v prometnih tokovih ali oboje;

- b) med pripravami na kritične dogodke enote ATS in upravljavci letališč z upraviteljem omrežja, lokalnimi enotami za ATFM in operaterji zrakoplovov, ki jih prizadenejo kritični dogodki, če je ustrezno, pa tudi s koordinatorji letaliških slotov, uskladijo ustreznost in vsebino kontingentnih postopkov, vključno z morebitnimi spremembami prednostnih pravil. Kontingentni postopki vključujejo:
- (i) organizacijo in usklajevanje;
 - (ii) ukrepe ATFM za omogočanje dostopa do prizadetih območij, da se prepreči pretirano povpraševanje v zračnem prometu glede na prijavljeno zmogljivost celotnega ali dela zračnega prostora ali zadevnih letališč;
 - (iii) okoliščine, pogoje in postopke za uporabo prednostnih pravil za lete, ki upoštevajo temeljne interese politik držav članic na področju varnosti ali obrambe;
 - (iv) dogovore za povrnitev v prejšnje stanje.

DEL C

Spremljanje funkcije ATFM

1. Informacije o upoštevanju načrtovanih operacij in ukrepov ATFM so bistvenega pomena, da se zagotovi predvidljivost in s tem uspešnost EATMN. Zato se vzpostavi posebno spremljanje funkcije ATFM.
2. Države članice zagotovijo, da enota ATS odhodnega letališča, na katerem je upoštevanje odhodnih slotov ATFM v enem letu po podatkih upravitelja omrežja 80-odstotno ali nižje, zagotovi ustrezne informacije o neupoštevanju in ukrepih, sprejetih za zagotovitev upoštevanja odhodnih slotov ATFM. Ti ukrepi se navedejo v poročilu, ki ga zadevna država članica predloži Komisiji.
3. Ob neupoštevanju zavrnitev načrtov leta ali njihovih začasnih ustavitvev enota ATS na zadevnem letališču zagotovi ustrezne informacije upravitelju omrežja o neupoštevanju in ukrepih, sprejetih za zagotovitev upoštevanja. Ti ukrepi se navedejo v poročilu, ki ga upravitelj omrežja predloži Komisiji.
4. Če odobrene izjeme presežajo 0,6 % letnih odhodov države članice, upravitelj omrežja o tem obvesti navedeno državo članico. Če je država članica opozorjena, pripravi poročilo s podrobnostmi o odobrenih izjemah in ga predloži Komisiji.
5. Upravitelj omrežja zagotovi, da je operater zrakoplova obveščen o neupoštevanju ukrepov ATFM, ki so posledica uporabe zahtev glede manjkajočih načrtov letov ali večkratnih načrtov letov. Če je operater zrakoplova opozorjen, pripravi poročilo s podrobnostmi o okoliščinah in ukrepih, sprejetih za odpravo takega neupoštevanja. Upravitelj omrežja pripravi letno poročilo, ki ga predloži Komisiji, in v njem navede podrobnosti o manjkajočih načrtih letov ali prijavljenih večkratnih načrtih letov.
6. Upravitelj omrežja opravi letni pregled upoštevanja ukrepov ATFM, da se zagotovi, da vsi operativni deležniki izboljšajo raven svojega upoštevanja navedenih ukrepov.
7. Upravitelj omrežja pripravi letna poročila in jih predloži Komisiji. V njih navede kakovost funkcije ATFM in podrobnosti o:
 - a) vzrokih za ukrepe ATFM;
 - b) učinku ukrepov ATFM;
 - c) upoštevanju ukrepov ATFM;
 - d) prispevkih vseh operativnih deležnikov k optimizaciji skupnega učinka na omrežje;
 - e) priporočilih glede navedenega, da se izboljša uspešnost omrežja.
8. Upravitelj omrežja zagotovi, da se vzpostavi in vzdržuje arhiv podatkov o ATFM, naveden v tej prilogi, načrtov letov, operativnih dnevnikov in s tem povezanih kontekstualnih podatkov. Navedeni podatki se hranijo dve leti od njihove predložitve ter so na voljo Komisiji, državam članicam, enotam ATS in operaterjem zrakoplovov, kot je potrebno. Navedeni podatki se dajo na voljo tudi koordinatorjem letaliških slotov in upravljavcem letališč, da jim pomagajo pri rednem vrednotenju prijavljene zmogljivosti.

Dodatek

Seznam določb ICAO za upravljanje pretoka zračnega prometa

1. Odstavek 3.7.5 poglavja 3 (Upravljanje pretoka zračnega prometa) Priloge 11 h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu (Čikaški konvenciji) – službe zračnega prometa (14. izdaja, julij 2016, ki vključuje spremembo št. 50A).
 2. Poglavje 3 (Zmogljivost služb zračnega prometa in upravljanje pretoka zračnega prometa) dokumenta ICAO št. 4444, Postopki za navigacijske službe zračnega prometa – Upravljanje zračnega prometa (PANS-ATM) (16. izdaja, 2016, ki vključuje spremembo št. 7A).
 3. Poglavji 2 in 8 (Upravljanje pretoka zračnega prometa) dokumenta ICAO št. 7030, Evropski (EUR) regionalni dodatni postopki (5. izdaja, 2007).
-

PRILOGA III

FUNKCIJA RADIJSKE FREKVENCE

DEL A

Cilj in področje uporabe

1. Cilji te funkcije so:

- a) čim bolj uporabiti evropski letalski radijski spekter z izboljšavami postopkov upravljanja frekvenc in meril načrtovanja, da se prepreči pomanjkanje frekvenc in s tem zmanjšanje zmogljivosti omrežja;
 - b) izboljšati preglednost praks upravljanja frekvenc, da se omogoči natančno vrednotenje učinkovite uporabe frekvenc in opredelitev rešitev za izpolnjevanje prihodnjih potreb po frekvencah;
 - c) izboljšati učinkovitost postopkov upravljanja frekvenc s spodbujanjem dobrih praks in razvojem ustreznih orodij.
2. Upravitelj omrežja in nacionalni upravitelji frekvenc se dogovorijo o skupnih prednostnih nalogah funkcije, da se izboljša oblikovanje in delovanje evropskega letalskega omrežja. Navedene prednostne naloge se dokumentirajo v obliki dela strateškega načrta omrežja in načrta delovanja omrežja, ki se nanaša na frekvence, o čemer se je treba posvetovati z deležniki. Pri prednostni razvrstitvi se zlasti lahko upoštevajo posebni pasovi, območja in službe.

DEL B

Zahteve glede izvrševanja funkcije

1. Države članice za nacionalnega upravitelja frekvenc imenujejo pristojno osebo, organ ali organizacijo, ki mora zagotoviti, da se dodelitve frekvenc opravljajo, spreminjajo in ukinjajo v skladu s to uredbo. Države članice Komisiji in upravitelju omrežja sporočijo nazive in naslove nacionalnih upraviteljev frekvenc ter pravočasno sporočijo vse spremembe glede imenovanja.
2. Upravitelj omrežja pripravi in usklajuje strateške vidike spektra, povezane z omrežjem, ki jih je treba ustrezno vnesti v strateški načrt omrežja in načrt delovanja omrežja. Upravitelj omrežja pomaga Komisiji in državam članicam pri pripravi skupnih stališč o letalstvu za pripravo usklajenih prispevkov držav članic na mednarodnih forumih, predvsem pa na Evropski konferenci poštne in telekomunikacijskih uprav (CEPT) ter Mednarodni telekomunikacijski zvezi (ITU).
3. Na zahtevo držav članic upravitelj omrežja obvesti Komisijo ter v sodelovanju z njo in z Evropsko konferenco poštne in telekomunikacijskih uprav (CEPT) sprejme ukrepe za obravnavo vseh vprašanj z drugimi sektorji industrije.
4. Nacionalni upravitelji frekvenc poročajo upravitelju omrežja o primerih radijskih motenj, ki vplivajo na evropsko letalsko omrežje. Upravitelj omrežja evidentira primere radijskih motenj in pomaga nacionalnim upraviteljem frekvenc pri vrednotenju. Upravitelj omrežja na zahtevo nacionalnih upraviteljev frekvenc usklajuje ukrepe ali zagotovi vso potrebno podporo za reševanje ali blaženje takih primerov.
5. Upravitelj omrežja in nacionalni upravitelji frekvenc nadalje razvijajo in izboljšujejo postopke upravljanja frekvenc, merila načrtovanja, nabore podatkov in postopke za izboljšanje uporabe in zasedenosti radijskega spektra v splošnem zračnem prometu. Upravitelj omrežja na zahtevo držav članic predlaga razširitev njihove uporabe na regionalno raven.
6. Kadar je treba dodeliti frekvenco, posameznik ali organizacija, ki prosi za uporabo frekvence, vloži vlogo pri ustreznem nacionalnem upravitelju frekvenc ter navede vse ustrezne podatke in utemeljitve.

7. Nacionalni upravitelji frekvenc in upravitelj omrežja ovrednotijo ter prednostno razvrstijo prošnje za dodelitev frekvence na podlagi operativnih zahtev in dogovorjenih meril. Upravitelj omrežja v sodelovanju z nacionalnimi upravitelji frekvenc opredeli vpliv prošenj za dodelitev frekvence na omrežje. Upravitelj omrežja določi merila za vrednotenje in prednostno razvrščanje na podlagi posvetovanja z nacionalnimi upravitelji frekvenc ter navedena merila nato vzdržuje in posodablja, kot je potrebno.
8. Če ni vpliva na omrežje, nacionalni upravitelji frekvenc v odgovor na prošnjo za dodelitev frekvence opredelijo ustrezne frekvence in pri tem upoštevajo zahteve iz točke 12.
9. Če vpliv na omrežje obstaja, upravitelj omrežja v odgovor na prošnjo za dodelitev frekvence opredeli ustrezne frekvence in pri tem upošteva naslednje zahteve:
 - a) potrebo po zagotavljanju varnih infrastrukturnih služb na področju komunikacije, navigacije in nadzora;
 - b) potrebo po optimizaciji uporabe omejenih virov radijskega spektra;
 - c) potrebo po stroškovno učinkovitem, pravičnem in preglednem dostopu do radijskega spektra;
 - d) operativne zahteve vložnikov in operativnih deležnikov;
 - e) predvideno prihodnje povpraševanje po radijskem spektru;
 - f) določbe iz Priročnika ICAO za upravljanje evropskih frekvenc.
10. Kadar ni mogoče opredeliti primerne frekvence, kot je navedeno v točkah 11 in 12, lahko nacionalni upravitelji frekvenc upravitelja omrežja prosijo, naj opravi posebno iskanje frekvence. Upravitelj omrežja lahko ob podpori nacionalnih upraviteljev frekvenc opravi poseben pregled stanja na področju uporabe frekvenc na zadevnem geografskem območju in tako nacionalnim upraviteljem frekvenc pomaga pri iskanju rešitve.
11. Nacionalni upravitelj frekvenc dodeli ustrezne frekvence, opredeljene v točki 12 ali 13.
12. Nacionalni upravitelj frekvenc vsako dodelitev frekvence evidentira v osrednjem registru in pri tem navede naslednje informacije:
 - a) podatke iz Priročnika ICAO za upravljanje evropskih frekvenc, vključno z ustreznimi s tem povezanimi tehničnimi in operativnimi podatki;
 - b) izboljšane zahteve glede podatkov, kot je navedeno v točki 6;
 - c) opis operativne uporabe dodeljene frekvence;
 - d) kontaktne podatke operativnega deležnika, ki uporablja dodeljeno frekvenco.

Države članice uporabljajo osrednji register za izpolnjevanje svojih upravnih obveznosti glede registracije dodeljenih frekvenc, ki jih imajo do ICAO.
13. Nacionalni upravitelj frekvenc pri dodelitvi frekvence vložniku navede tudi pogoje uporabe. Navedeni pogoji določajo najmanj naslednje:
 - a) da dodeljena frekvenca ostane veljavna, dokler se uporablja za izpolnitev operativnih zahtev, ki jih je opisal vložnik;
 - b) da se lahko zahteva pomik dodeljene frekvence in da je take pomike treba izvesti v omejenem časovnem okviru;
 - c) da se dodeljena frekvenca lahko spremeni, če se spremeni operativna uporaba, ki jo je opisal vložnik.
14. Nacionalni upravitelji frekvenc zagotovijo, da posameznik ali organizacija, ki ji je zadevna frekvenca dodeljena, opravi vse zahtevane pomike, spremembe ali ukinitve v dogovorjenem časovnem okviru in da se temu ustrezno posodobi osrednji register. Kadar navedenih ukrepov ni mogoče opraviti, nacionalni upravitelji frekvenc posredujejo ustrezno utemeljitev upravitelju omrežja.

15. Nacionalni upravitelji frekvenc zagotovijo, da so vse informacije iz točke 12 dela B glede vseh dodeljenih frekvenc, ki se uporabljajo v evropskem letalskem omrežju, na voljo v osrednjem registru.
16. Upravitelj omrežja in nacionalni upravitelji frekvenc spremljajo in ocenjujejo letalske frekvenčne pasove ter dodeljene frekvence na podlagi preglednih postopkov, da se zagotovi njihova pravilna in učinkovita uporaba. Upravitelj omrežja opredeli take postopke na podlagi posvetovanja z nacionalnimi upravitelji frekvenc ter jih nato vzdržuje in posodablja, kot je potrebno. Upravitelj omrežja zlasti opredeli vsako neskladnost med osrednjim registrom, operativnim namenom in dejansko uporabo dodeljene frekvence, ki ima lahko škodljiv učinek na delovanje radijske frekvence. Upravitelj omrežja take neskladnosti v dogovorjenem časovnem okviru preda v reševanje nacionalnemu upravitelju frekvenc.
17. Upravitelj omrežja zagotovi razpoložljivost skupnih orodij za podporo osrednjemu in nacionalnemu načrtovanju, usklajevanju, registraciji, reviziji in optimizaciji. Upravitelj omrežja razvije orodja zlasti za pomoč pri analizi podatkov v osrednjem registru, za spremljanje učinkovitosti funkcije ter za oblikovanje in izvajanje postopka optimizacije frekvenc iz točke 7.

DEL C

Zahteve glede organizacije funkcije frekvence

1. Sodelovalno odločanje med nacionalnimi upravitelji frekvenc in upraviteljem omrežja temelji na dogovorih, ki opredeljujejo vsaj naslednje:
 - a) merila za vrednotenje operativnih zahtev in njihovo prednostno razvrstitev;
 - b) najmanjše časovne okvire za usklajevanje novih ali spremenjenih dodeljenih radijskih frekvenc;
 - c) mehanizme, s katerimi se zagotovi, da upravitelj omrežja in nacionalni upravitelji frekvenc izpolnjujejo ustrezne cilje uspešnosti v vsej EU;
 - d) da izboljšani postopki, merila in procesi upravljanja frekvenc nimajo negativnega vpliva na tiste frekvence, ki jih uporabljajo druge države v okviru regionalnih postopkov ICAO;
 - e) zahteve, da se zagotovi ustrezno posvetovanje o novih ali spremenjenih dogovorih o upravljanju med državami članicami in vsemi zadevnimi deležniki na nacionalni in evropski ravni.
2. Razvoj dogovorov o usklajevanju radijskih frekvenc se določi v sodelovanju z nacionalnimi upravitelji frekvenc, pri čemer se čim bolj znižajo režijski stroški.
3. Usklajevanje s tretjimi državami, ki ne sodelujejo pri delu upravitelja omrežja, na področju strateške in taktične uporabe radijskih frekvenc se izvede v okviru regionalnih delovnih dogovorov ICAO. To se opravi tudi zato, da se omogoči dostop tretjih držav do dela upravitelja omrežja.
4. Države članice zagotovijo, da vojaški uporabniki svojo uporabo letalskih frekvenčnih pasov ustrezno usklajujejo z nacionalnimi upravitelji frekvenc in upraviteljem omrežja na podlagi sodelovalnega odločanja.

PRILOGA IV

FUNKCIJA KOD RADARSKIH ODZIVNIKOV

DEL A

Cilji in splošne zahteve

Koda radarskega odzivnika (TC):

1. Cilji te funkcije so:
 - a) izboljšati zanesljivost postopka dodeljevanja kod z dodelitvijo jasnih vlog in odgovornosti vsem vključenim deležnikom, pri čemer je celovita uspešnost omrežja osrednjega pomena za odločitev o dodelitvi kode;
 - b) zagotoviti boljšo preglednost dodeljevanja kod in njihove dejanske uporabe, da se omogoči boljše vrednotenje skupne učinkovitosti omrežja.
2. Upravitelj omrežja dodeli kode odzivnikov sekundarnih nadzornih radarjev (v nadaljnjem besedilu: SSR) državam članicam in izvajalcem navigacijskih služb zračnega prometa, da se optimizira njihova varna in učinkovita porazdelitev, pri čemer se upošteva naslednje:
 - a) operativne zahteve vseh operativnih deležnikov;
 - b) dejanske in predvidene ravni zračnega prometa;
 - c) zahtevana uporaba kod odzivnikov SSR v skladu z ustreznimi določbami dokumenta ICAO o regionalnem načrtu za navigacijske službe zračnega prometa, napravah in opravljanju služb v evropski regiji ter v zadevnih smernicah.
3. Upravitelj omrežja državam članicam, izvajalcem navigacijskih služb zračnega prometa in tretjim državam ves čas omogoča dostop do seznama dodeljenih kod odzivnikov SSR, iz katerega je razvidna celotna in posodobljena dodelitev kod SSR.
4. Upravitelj omrežja vzpostavi formalni postopek za opredelitev, vrednotenje in usklajevanje zahtev za dodelitev kod odzivnikov SSR, ob upoštevanju vseh zahtevanih civilnih in vojaških načinov uporabe kod odzivnikov SSR.
5. Uradni postopek iz točke 4 vključuje vsaj ustrezne dogovorjene postopke, časovne okvire in cilje uspešnosti za dokončanje naslednjih dejavnosti:
 - a) predložitev vlog za dodelitev kod odzivnikov SSR;
 - b) vrednotenje vlog za dodelitev kod odzivnikov SSR;
 - c) usklajevanje predlaganih sprememb dodelitev kod odzivnikov SSR z državami članicami v skladu z zahtevami iz dela B;
 - d) redna revizija dodelitev kod in potreb, da se optimizira stanje, vključno s prerazporeditvijo obstoječih dodeljenih kod;
 - e) redne spremembe in potrditve skupnega seznama dodeljenih kod odzivnikov SSR iz točke 3 ter obveščanje o njem;
 - f) sporočanje, vrednotenje in reševanje nepredvidenih neujemanj med dodelitvami kod odzivnikov SSR;
 - g) sporočanje, vrednotenje in reševanje napačnih dodelitev kod odzivnikov SSR, ugotovljenih pri pregledu ohranitve kode;
 - h) sporočanje, vrednotenje in reševanje nepredvidenih pomanjkljivosti pri dodeljevanju kod odzivnikov SSR;
 - i) zagotavljanje podatkov in informacij v skladu z zahtevami iz dela C.

6. Upravitelj omrežja pregleda vloge za dodelitev kod odzivnikov SSR, prejete v okviru postopka iz točke 4, da se preveri, ali izpolnjujejo zahteve postopka glede oblike in podatkov, popolnosti, točnosti, pravočasnosti in utemeljenosti.
7. Države članice zagotovijo, da se kode odzivnikov SSR dodelijo zrakoplovu v skladu s seznamom dodeljenih kod odzivnikov SSR iz točke 3.
8. Upravitelj omrežja v imenu držav članic in izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa upravlja centralizirani sistem dodeljevanja in vodenja kod odzivnikov SSR za samodejno dodeljevanje kod odzivnikov SSR splošnemu zračnemu prometu.
9. Upravitelj omrežja izvaja postopke in orodja za redno ocenjevanje in vrednotenje dejanske uporabe kod odzivnikov SSR s strani držav članic in izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa.
10. Upravitelj omrežja, države članice in izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa se dogovorijo o načrtih in postopkih za redno analizo in opredelitev prihodnjih zahtev glede kod odzivnikov SSR. Navedena analiza vključuje opredelitev potencialnih učinkov na uspešnost, ki jih lahko imajo kakršne koli predvidene pomanjkljivosti pri dodeljevanju kod odzivnikov SSR.
11. Upravitelj omrežja pripravi in vzdržuje priročnike za delovanje s potrebnimi navodili in informacijami, da se omogoči izvajanje funkcije omrežja v skladu z zahtevami te uredbe. Navedeni priročniki za delovanje se razpošljejo in vzdržujejo v skladu z ustreznimi postopki upravljanja kakovosti in dokumentiranja.

Spraševalna koda Mode S (MIC):

12. Cilji tega postopka so:
 - a) usklajeno dodeljevati spraševalne kode Mode S, da se omogoči splošna učinkovitost omrežja;
 - b) zagotavljati regulativno podlago za boljše izvrševanje in nadzor.
13. Upravitelj omrežja dodeli spraševalne kode civilnim in vojaškim spraševalnikom Mode S, tako da se optimizira varno in učinkovito delovanje nadzora zračnega prometa in civilno-vojaško usklajevanje, pri čemer se upošteva naslednje:
 - a) operativne zahteve vseh operativnih deležnikov;
 - b) Uredba Komisije (ES) št. 262/2009 ⁽¹⁾;
 - c) zahtevano vodenje spraševalnih kod Mode S v skladu z določbami evropskih načel in postopkov dodeljevanja spraševalnih kod Mode S (IC) sekundarnih nadzornih radarjev (dokument ICAO EUR št. 024).
14. Upravitelj omrežja v imenu držav članic upravlja centralizirani sistem dodeljevanja spraševalnih kod ⁽²⁾ za usklajeno dodeljevanje spraševalnih kod spraševalnikom Mode S.
15. Države članice prek sistema dodeljevanja spraševalnih kod zagotavljajo centralizirano službo za dodeljevanje spraševalnih kod upravljavcem Mode S.
16. Upravitelj omrežja državam članicam, upravljavcem Mode S in tretjim državam ves čas zagotavlja načrt dodeljevanja spraševalnih kod, ki zagotavlja najnovejši potrjen celovit nabor dodeljenih spraševalnih kod v evropski regiji ICAO.
17. Upravitelj omrežja izvaja uradni postopek opredelitve, vrednotenja in usklajevanja zahtev za dodelitev spraševalnih kod, pri čemer upošteva vse zahtevane civilne in vojaške načine uporabe spraševalnih kod.
18. Uradni postopek iz točke 17 vključuje vsaj ustrezne dogovorjene postopke, časovne okvire in cilje uspešnosti za dokončanje naslednjih dejavnosti:
 - a) predložitev vlog za dodelitev spraševalnih kod;

⁽¹⁾ Uredba Komisije (ES) št. 262/2009 z dne 30. marca 2009 o določitvi zahtev za usklajeno dodelitev in uporabo spraševalnih kod Mode S za enotno evropsko nebo (UL L 84, 31.3.2009, str. 20).

⁽²⁾ Opredeljeno v členu 2(11) Uredb (ES) št. 262/2009.

- b) vrednotenje vlog za dodelitev spraševalnih kod;
 - c) usklajevanje predlaganih sprememb dodelitev spraševalnih kod z državami članicami v skladu z zahtevami iz dela B;
 - d) redna revizija dodelitev spraševalnih kod in potreb, da se izboljša stanje, vključno s prerazporeditvijo obstoječih dodeljenih spraševalnih kod;
 - e) redne spremembe in potrditve skupnega načrta dodeljevanja spraševalnih kod iz točke 16 ter obveščanje o njem;
 - f) sporočanje, vrednotenje in reševanje nepredvidenih neujemanj med spraševalnimi kodami spraševalnikov Mode S;
 - g) sporočanje, vrednotenje in reševanje nepredvidenih pomanjkljivosti pri dodeljevanju spraševalnih kod;
 - h) zagotavljanje podatkov in informacij v skladu z zahtevami iz dela C.
19. Upravitelj omrežja pregleda vloge za dodelitev spraševalnih kod, prejete v okviru postopka iz točke 18, da se preveri, ali izpolnjujejo zahteve postopka glede oblike in podatkov, popolnosti, točnosti, pravočasnosti in utemeljenosti.
20. Upravitelj omrežja v postopku iz točke 18:
- a) izvaja simulacije posodabljanja načrta dodeljevanja spraševalnih kod na podlagi vlog, ki so še v postopku obravnave;
 - b) pripravi predlagano posodobitev načrta dodeljevanja spraševalnih kod, ki gaodobrijo države članice, na katere vpliva;
 - c) zagotovi največjo možno usklajenost predlagane posodobitve načrta dodeljevanja spraševalnih kod z operativnimi zahtevami glede vlog za dodelitev spraševalnih kod;
 - d) posodobi načrt dodeljevanja spraševalnih kod in ga sporoči državam članicam takoj po njegovi odobritvi, brez poseganja v nacionalne postopke sporočanja informacij glede spraševalnikov Mode S, ki jih uporablja vojska.
21. Upravitelj omrežja izvaja postopke in orodja za redno ocenjevanje in vrednotenje dejanske uporabe spraševalnih kod Mode S s strani civilnih in vojaških upravljavcev Mode S.
22. Upravitelj omrežja, države članice in upravljavci Mode S se dogovorijo o načrtih in postopkih za redno analizo in opredelitev prihodnjih zahtev glede spraševalnih kod Mode S. Navedena analiza vključuje opredelitev potencialnih učinkov na uspešnost, ki jih lahko imajo kakršne koli predvidene pomanjkljivosti pri dodeljevanju spraševalnih kod.
23. Upravitelj omrežja pripravi in vzdržuje priročnike za delovanje s potrebnimi navodili in informacijami, da se omogoči izvajanje funkcije omrežja v skladu z zahtevami te uredbe. Navedeni priročniki za delovanje se razpošljejo in vzdržujejo v skladu z ustreznimi postopki upravljanja kakovosti in dokumentiranja.

DEL B

Zahteve glede posebnih posvetovalnih mehanizmov

Koda odzivnika:

1. Upravitelj omrežja vzpostavi namenski mehanizem za usklajevanje in posvetovanje o podrobnih dogovorih v zvezi z dodeljevanjem kod odzivnikov SSR. V navedenem mehanizmu se:
- a) zagotovi, da se vpliv uporabe kod odzivnikov SSR v tretjih državah upošteva na podlagi udeležbe pri delovnih dogovorih o upravljanju kod odzivnikov SSR, kot je določeno v ustreznih določbah dokumenta ICAO o regionalnem načrtu za navigacijske službe zračnega prometa, napravah in opravljanju služb v evropski regiji;

- b) zagotovi, da je seznam dodeljenih kod odzivnikov SSR iz točke 3 dela A združljiv z načrtom upravljanja kod, določenim v ustreznih določbah dokumenta ICAO o regionalnem načrtu za navigacijske službe zračnega prometa, napravah in opravljanju služb v evropski regiji;
 - c) opredelijo zahteve, da se zagotovi ustrezno posvetovanje o novih ali spremenjenih dogovorih glede upravljanja kod odzivnikov SSR z zadevnimi državami članicami;
 - d) opredelijo zahteve, da se zagotovi, da države članice opravijo ustrezno posvetovanje o novih ali spremenjenih dogovorih glede upravljanja kod odzivnikov SSR z vsemi zadevnimi deležniki na nacionalni ravni;
 - e) zagotovi, da se na podlagi delovnih dogovorov o upravljanju kod odzivnikov SSR opravi uskladitev s tretjimi državami o strateški in taktični uporabi kod odzivnikov SSR, kot je določeno v ustreznih določbah dokumenta ICAO o regionalnem načrtu za navigacijske službe zračnega prometa, napravah in opravljanju služb v evropski regiji;
 - f) določijo najmanjši časovni okviri za usklajevanje in posvetovanje o predlaganih novih ali spremenjenih dodelitvah nadzornih spraševalnikov in kod odzivnikov SSR;
 - g) zagotovi, da za spremembe seznama dodeljenih kod odzivnikov SSR velja pogoj, da jih odobrijo tiste zadevne države članice, na katere spremembe vplivajo;
 - h) opredelijo zahteve, da se zagotovi, da se spremembe seznama dodeljenih kod odzivnikov SSR sporočijo vsem deležnikom takoj po odobritvi, brez poseganja v nacionalne postopke sporočanja informacij o uporabi kod odzivnikov SSR s strani vojaških organov.
2. Upravitelj omrežja v dogovoru z nacionalnimi vojaškimi organi zagotovi sprejetje potrebnih ukrepov za zagotovitev, da dodelitev in uporaba kod odzivnikov SSR za vojaške namene nimata negativnega vpliva na varnost ali učinkovit pretok splošnega zračnega prometa.

Spraševalna koda Mode S:

3. Upravitelj omrežja vzpostavi namenski mehanizem za usklajevanje in posvetovanje o podrobnih dogovorih v zvezi z dodeljevanjem spraševalnih kod Mode S. V navedenem mehanizmu se:
- a) določijo najmanjši časovni okviri za usklajevanje in posvetovanje o predlaganih novih ali spremenjenih dodelitvah spraševalnih kod Mode S;
 - b) zagotovi, da za spremembe načrta dodeljevanja spraševalnih kod Mode S velja pogoj, da jih odobrijo tiste zadevne države članice, na katere spremembe vplivajo;
 - c) zagotovi, da se na podlagi delovnih dogovorov o upravljanju spraševalnih kod Mode S opravi uskladitev s tretjimi državami o strateški in taktični uporabi spraševalnih kod Mode S;
 - d) opredelijo zahteve, da se zagotovi, da se spremembe načrta dodeljevanja spraševalnih kod Mode S sporočijo vsem deležnikom takoj po odobritvi, brez poseganja v nacionalne postopke sporočanja informacij o uporabi spraševalnih kod Mode S in kod odzivnikov SSR s strani vojaških organov.
4. Upravitelj omrežja na podlagi sodelovalnega odločanja zagotovi ustrezno posvetovanje o novih ali spremenjenih dogovorih glede upravljanja spraševalnih kod z državami članicami.
5. Upravitelj omrežja v dogovoru z nacionalnimi vojaškimi organi zagotovi sprejetje potrebnih ukrepov za zagotovitev, da dodelitev in uporaba spraševalnih kod Mode S za vojaške namene nimata negativnega vpliva na varnost ali učinkovit pretok splošnega zračnega prometa.

DEL C

Zahteve glede zagotavljanja podatkov

Koda odzivnika:

1. Predložene prošnje za nove ali spremenjene dodelitve kod odzivnikov SSR so skladne z dogovori glede oblike in podatkov ter zahtevami glede popolnosti, točnosti, pravočasnosti in utemeljenosti v postopku iz točke 4 dela A.

2. Države članice v dogovorjenem časovnem okviru, ki ga določi upravitelj omrežja, temu predložijo naslednje podatke in informacije, da se pripomore k izvajanju funkcije omrežja glede kod odzivnikov SSR:
 - a) posodobljeno evidenco dodelitev in uporabe vseh kod odzivnikov SSR v njihovi pristojnosti, pri čemer veljajo vse varnostne omejitve glede popolnega razkritja posebnih vojaških dodelitev kod, ki se ne uporabljajo v splošnem zračnem prometu;
 - b) utemeljitev, iz katere izhaja, da so obstoječe in zahtevane dodelitve kod odzivnikov SSR nujne za izpolnjevanje operativnih zahtev;
 - c) podrobnosti o vseh dodeljenih kodah odzivnikov SSR, ki z operativnega vidika niso več potrebne in ki jih je mogoče prerazporediti znotraj omrežja;
 - d) poročila o vseh dejanskih nepredvidenih pomanjkljivostih v zvezi z dodeljevanjem kod odzivnikov SSR;
 - e) podrobnosti o vseh spremembah pri načrtovanju namestitve ali operativnem stanju sistemov oziroma sestavnih delov, ki bi lahko vplivale na dodeljevanje kod odzivnikov SSR letom.
3. Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa v dogovorjenem časovnem okviru, ki ga določi upravitelj omrežja, temu predložijo naslednje podatke in informacije, da se pripomore k izvajanju funkcije omrežja glede kod odzivnikov SSR:
 - a) poročila o stanju v zvezi z izboljšanim sistemom taktičnega upravljanja pretoka, ki vsebujejo dodelitve kod odzivnikov SSR za splošni zračni promet, v okviru katerega se izvajajo leti na podlagi pravil instrumentalnega letenja;
 - b) poročila o vseh dejanskih nepredvidenih neujemanjih ali nevarnostih, ki jih povzroči dejanska dodelitev operativne kode odzivnikov SSR, vključno z informacijami o odpravi teh neujemanj.
4. Države članice in izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa v svojih odgovorih na uskladitev predlaganih sprememb dodelitev kod odzivnikov SSR in dopolnitev seznama dodeljenih kod odzivnikov SSR navedejo vsaj naslednje:
 - a) opredelijo, ali se lahko predvidi kakršno koli neujemanje ali nevarnost pri dodelitvi kod odzivnikov SSR;
 - b) potrdijo, ali bo to negativno vplivalo na operativne zahteve oziroma učinkovitost;
 - c) potrdijo, da je spremembe dodelitev kod odzivnikov SSR mogoče izvesti v skladu z zahtevanimi časovnimi okviri.

Spraševalna koda Mode S:

5. Predložene prošnje za nove ali spremenjene dodelitve spraševalnih kod so skladne z dogovori glede oblike in podatkov ter zahtevami glede popolnosti, točnosti, pravočasnosti in utemeljenosti v postopku iz točke 17 dela A.
6. Države članice v dogovorjenem časovnem okviru, ki ga določi upravitelj omrežja, temu predložijo naslednje podatke in informacije, da se pripomore k zagotavljanju službe dodeljevanja spraševalnih kod:
 - a) značilnosti spraševalnikov Mode S, navedene v Uredbi Komisije (ES) št. 262/2009;
 - b) podrobnosti o vseh spremembah pri načrtovanju namestitve ali operativnem stanju spraševalnikov Mode S oziroma sestavnih delov, ki bi lahko vplivale na dodeljevanje spraševalnih kod spraševalnikom Mode S;
 - c) utemeljitev, iz katere izhaja, da so obstoječe in zahtevane dodelitve spraševalnih kod nujne za izpolnjevanje operativnih zahtev;
 - d) podrobnosti o dodelitvah spraševalnih kod, ki z operativnega vidika niso več potrebne in ki jih je mogoče prerazporediti znotraj omrežja;
 - e) poročila o vseh dejanskih nepredvidenih pomanjkljivostih v zvezi z dodeljevanjem spraševalnih kod.

7. Upravitelj omrežja uporabi odzive držav članic na predlog načrta dodeljevanja spraševalnih kod, vključno z naslednjim:
 - a) opredelitvijo kakršnega koli predvidenega neujemanja ali nevarnosti pri dodelitvi spraševalnih kod Mode S;
 - b) potrditvijo, ali bo to negativno vplivalo na operativne zahteve oziroma učinkovitost;
 - c) potrditvijo, da je spremembe dodelitev spraševalnih kod Mode S mogoče izvesti v skladu z zahtevanimi časovnimi okviri.
 8. Upravitelj omrežja pomaga državam članicam pri reševanju neujemanj med spraševalnimi kodami Mode S, o katerih poročajo države članice ali upravljavci Mode S.
-

PRILOGA V

PREDLOGA STRATEŠKEGA NAČRTA OMREŽJA

Strateški načrt omrežja temelji na naslednji strukturi:

1. UVOD

1.1 Področje uporabe strateškega načrta omrežja (geografsko in časovno)

1.2 Priprava načrta in postopek potrditve

2. SPLOŠEN OKVIR IN ZAHTEVE

2.1 Opis sedanjega in predvidenega stanja v omrežju, vključno z ERND, ATFM, letališči in omejenimi viri

2.2 Izzivi in priložnosti v zvezi z obdobjem načrta (vključno z napovedmi povpraševanja po prometu in razvojem po svetu)

2.3 Cilji uspešnosti in poslovne zahteve različnih deležnikov in cilji uspešnosti v vsej Uniji

3. STRATEŠKA VIZIJA

3.1 Opis strateškega načina razvoja in napredka omrežja za uspešen odziv na cilje uspešnosti in poslovne zahteve

3.2 Skladnost z načrtom izvedbe

3.3 Skladnost z evropskim osrednjim načrtom ATM

3.4 Skladnost s skupnimi projekti, vzpostavljenimi v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 409/2013

4. STRATEŠKI CILJI

4.1 Opis strateških ciljev omrežja:

(a) vključuje sodelovalne vidike udeleženih operativnih deležnikov v smislu vlog in odgovornosti;

(b) navaja, kako se bodo strateški cilji odzvali na zahteve;

(c) opredeljuje način merjenja napredka pri doseganju navedenih ciljev;

(d) navaja vpliv strateških ciljev na industrijo in druga zadevna področja.

5. STRATEŠKO NAČRTOVANJE

5.1 Opis kratko- in srednjeročnega načrtovanja:

(a) prednostne naloge glede vsakega od strateških ciljev;

(b) izvajanje vsakega od strateških ciljev v smislu zahtevane uvedbe tehnologije, arhitekturnega vpliva, človeških vidikov, vključenih stroškov in koristi ter potrebnega upravljanja, virov in regulativne ureditve;

(c) zahtevana udeležba operativnih deležnikov pri vsakem elementu načrta, vključno z njihovimi vlogami in odgovornostmi;

(d) dogovorjena raven vključenosti upravitelja omrežja v pomoč pri izvajanju vsakega elementa načrta za vsako posamezno funkcijo.

5.2 Opis dolgoročnega načrtovanja:

- (a) namen doseči vsakega od strateških ciljev v smislu zahtevane tehnologije ter ustreznih vidikov raziskav in razvoja, arhitekturnega vpliva, človeških vidikov, poslovnih zadev, potrebnega upravljanja in potrebne regulativne ureditve ter s tem povezanih varnostnih in ekonomskih utemeljitev navedenih naložb;
- (b) zahtevana udeležba operativnih deležnikov pri vsakem elementu načrta, vključno z njihovimi vlogami in odgovornostmi.

6. OCENA TVEGANJA

6.1 Opis tveganj v zvezi z izvajanjem načrta

6.2 Opis procesa spremljanja (vključno z možnimi odstopanji od začetnih ciljev)

7. PRIPOROČILA

7.1 Opredelitev ukrepov, ki jih morajo sprejeti Unija in države članice v podporo izvajanju načrta

PRILOGA VI

PREDLOGA NAČRTA DELOVANJA OMREŽJA

Načrt delovanja omrežja temelji na naslednji splošni strukturi (ki se prilagodi različnim posameznim funkcijam in časovnemu okviru načrta delovanja omrežja, da se poudarijo njegova sprotna narava ter njegova tri- do petletna, letna, sezonska, tedenska in dnevna obdobja):

1. UVOD

1.1 Področje uporabe načrta delovanja omrežja (geografsko in časovno)

1.2 Priprava načrta in postopek potrditve

2. OPIS NAČRTA DELOVANJA OMREŽJA IN OPERATIVNI CILJI

- Vključuje sodelovalni vidik udeleženih operativnih deležnikov v smislu vlog in odgovornosti,
- navaja, kako bodo operativni cilji vključeni v taktične, predtaktične, kratko- in srednjeročne faze načrta delovanja omrežja ter druge cilje uspešnosti, določene v načrtu izvedbe,
- opredeljuje zastavljene prednostne naloge in potrebne vire za obdobje načrtovanja,
- navaja vpliv na sektor ATM in druga zadevna področja.

3. SPLOŠNI POSTOPEK NAČRTOVANJA DELOVANJA OMREŽJA

- Opis splošnega postopka načrtovanja delovanja omrežja,
- opis strateškega načina razvoja in napredka načrta delovanja omrežja za uspešno odzivanje na zahteve glede operativne uspešnosti in druge cilje uspešnosti, določene v načrtu izvedbe,
- opis uporabljenih orodij in podatkov.

4. SPLOŠEN OKVIR IN OPERATIVNE ZAHTEVE

4.1 Povzetek pretekle operativne uspešnosti omrežja

4.2 Izzivi in priložnosti v zvezi z obdobjem načrta

4.3 Napoved prometa v omrežju v skladu z dodatkom 1 in 2, vključno z naslednjim:

- napovedjo glede omrežja,
- napovedjo glede izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa, funkcionalnih blokov zračnega prostora in centra območne kontrole (v nadaljnjem besedilu: ACC),
- napovedjo glede glavnih letališč,
- analizo napovedi prometa, vključno z več scenariji,
- analizo vpliva posebnih dogodkov.

4.4 Zahteve glede operativne uspešnosti omrežja, vključno z naslednjim:

- splošnimi zahtevami glede zmogljivosti omrežja,
- zahtevami glede zmogljivosti izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa, funkcionalnih blokov zračnega prostora in ACC,
- zmogljivostjo letališč,
- analizo zahtev glede zmogljivosti,
- splošnimi zahtevami glede okolja omrežja/učinkovitosti letov,
- splošnimi zahtevami glede varnosti omrežja,

— kontingentnimi zahtevami in neprekinjenim izvajanjem služb, ki vplivajo na omrežje.

4.5 Operativne potrebe različnih deležnikov, tudi vojske

5. NAČRTI ZA IZBOLJŠANJE OPERATIVNE USPEŠNOSTI OMREŽJA IN UKREPI NA RAVNI OMREŽJA

- Opis načrtov in ukrepov, ki naj bi se izvajali na ravni omrežja, vključno z zračnim prostorom, omejenimi viri in ATFM,
- opis prispevkov vsakega posameznega načrta in ukrepa k operativni uspešnosti.

6. NAČRTI ZA IZBOLJŠANJE OPERATIVNE USPEŠNOSTI IN OPERATIVNI UKREPI NA LOKALNI RAVNI

- Vključujejo opis vsakega posameznega načrta in operativnega ukrepa, ki naj bi se izvajal na lokalni ravni,
- opis prispevkov vsakega posameznega načrta in ukrepa k operativni uspešnosti,
- opis odnosov s tretjimi državami in dela, povezanega z ICAO.

7. POSEBNI DOGODKI

- Pregled posebnih dogodkov, ki imajo bistven vpliv na ATM,
- posamezni posebni dogodki in njihovo obvladovanje z vidika omrežja,
- obsežne vojaške vaje.

8. VOJAŠKE ZAHTEVE GLEDE ZRAČNEGA PROSTORA

- Razpoložljivost zračnega prostora: vnaprej določeni dnevi/čas razpoložljivosti rezerviranega zračnega prostora,
- priložnostne zahteve za nenačrtovano uporabo rezerviranega zračnega prostora,
- sprostitev rezerviranega zračnega prostora za civilno uporabo, kadar se zračni prostor ne zahteva, kolikor je mogoče vnaprej.

9. ZDRUŽENE NAPOVEDI IN ANALIZA OPERATIVNE USPEŠNOSTI OMREŽJA

- Cilji in napoved zamud/zmogljivosti ATFM v omrežju, pri izvajalcih navigacijskih služb zračnega prometa, v funkcionalnih blokih zračnega prostora in ravneh ACC,
- operativna učinkovitost letališč,
- cilj in napoved glede uspešnosti okolja omrežja/učinkovitosti letov,
- vpliv posebnih dogodkov,
- analiza ciljev in napovedi operativne uspešnosti.

10. OPREDELITEV OPERATIVNIH OZKIH GRL IN REŠITEV ZA NJIHOVO ODPRAVLJANJE NA RAVNI OMREŽJA IN LOKALNI RAVNI

- Opredelitev operativnih (varnost, zmogljivost, učinkovitost letov) ozkih grl in potencialnih ozkih grl, njihovih vzrokov in dogovorjenih rešitev ali blažilnih ukrepov, vključno z možnostmi za uskladitev povpraševanja in zmogljivosti.
-

Dodatek 1

Centri območne kontrole (ACC)

V načrtu delovanja omrežja se po posameznih ACC navede podroben opis vseh območij, opredeljenih v tem dodatku, ter opišejo načrtovani ukrepi za njihovo operativno izboljšanje, napovedi glede obdobja, napovedi glede prometa, cilji in napovedi glede zamud, pomembni dogodki, ki bi lahko vplivali na promet, in operativni stiki.

Upravitelj omrežja za vsak ACC navede:

- napoved prometa,
- analizo trenutne operativne uspešnosti,
- količinsko oceno dosežene zmogljivosti (izhodiščna zmogljivost),
- količinsko oceno zahtevane zmogljivosti na podlagi različnih scenarijev razvoja prometa (profil zahtevane zmogljivosti),
- količinsko oceno načrtovanih ukrepov za operativno izboljšanje na ravni ACC, kot je dogovorjeno z izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa,
- cilje in napovedi glede zamud,
- analizo pričakovane operativne uspešnosti (varnost, zmogljivost, okolje).

Vsak izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa upravitelju omrežja v opisu posameznega ACC zagotovi naslednje informacije:

- lokalne cilje glede zamud,
 - oceno/potrditev napovedi glede prometa, pri čemer se upošteva lokalno znanje,
 - število razpoložljivih sektorjev: konfiguracijo sektorja/začetni načrt za posamezno sezono/dan v tednu/čas v dnevu,
 - zmogljivosti/vrednosti spremljanja za vsak sektor/obseg prometa na konfiguracijo/začetni načrt,
 - načrtovane ali znane posebne dogodke, vključno z datumi/časi in s tem povezanim vplivom na operativno uspešnost,
 - podrobnosti o načrtovanih ukrepih za operativno izboljšanje, urniku njihovega izvajanja in s tem povezanimi negativnimi/pozitivnimi učinki na zmogljivost in/ali učinkovitost,
 - podrobnosti o predlaganih ali potrjenih spremembah v strukturi zračnega prostora in njegovi uporabi,
 - dodatne ukrepe, kot so dogovorjeni z upraviteljem omrežja,
 - operativne stike ACC.
-

*Dodatek 2***Letališča**

Glede tistih evropskih letališč, ki vplivajo na uspešnost omrežja, se v načrtu delovanja omrežja navede podroben opis vseh območij, opredeljenih v tem dodatku, ter opišejo načrtovani ukrepi za operativno izboljšanje, napovedi glede obdobja, napovedi glede prometa in zamud, pomembni dogodki, ki bi lahko vplivali na promet, in operativni stiki.

Upravitelj omrežja za vsako letališče, zlasti na podlagi informacij, prejetih od upravljavcev letališč in izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa, navede:

- napoved prometa,
- analizo pričakovane operativne uspešnosti načrtovanih ukrepov za operativno izboljšanje (varnost, zmogljivost, okolje).

Upravitelj letališča in lokalna enota ATS za vsako letališče, vključeno v načrt delovanja omrežja, pripravita dogovore, ki upravitelju omrežja v opisu posameznega letališča zagotavljajo naslednje informacije:

- oceno/potrditev napovedi glede prometa, pri čemer se upošteva lokalno znanje,
 - zmogljivost vzletno-pristajalne steze za vsako konfiguracijo steze, trenutne in načrtovane prihode in odhode,
 - specifikacijo zmogljivosti nočnega obdobja in njegovo trajanje, če je ustrezno,
 - podrobnosti o načrtovanih ukrepih za operativno izboljšanje, urniku njihovega izvajanja in s tem povezanimi negativnimi/pozitivnimi učinki na zmogljivost in/ali učinkovitost,
 - načrtovane ali znane posebne dogodke, vključno z datumi/časi in s tem povezanim vplivom na operativno uspešnost,
 - druge načrtovane dejavnike, ki vplivajo na zmogljivost,
 - dodatne ukrepe, kot so dogovorjeni z upraviteljem omrežja.
-

ISSN 1977-0804 (elektronska različica)
ISSN 1725-5155 (tiskana različica)

Urad za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL